

Xəbər
Qobustanda dəhşət: iki uşaq evdə yandı
yazısı səh.13-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 5 yanvar 2018-ci il Cümə № 1 (6890) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Tufandağ sirrini vermir-itkin düşən alpinistlərlə bağlı son durum

Alpinistlərin dostları xaricdən əlavə qüvvənin gətirilməsini tələb edirlər; axtarış qrupu bildirir ki, bütün qüvvələr iş başındadır, amma nəticə yoxdur...

yazısı səh.7-də

İran siyasətinin qorxulu adamı-Mahmud Əhmədinejad...

yazısı səh.6-da

"Exchange"lər geri qayıdır: ancaq bu dəfə daha sərt qaydalarla

yazısı səh.3-də

Rza Zərrab işi: Hakan Atıllanın cəzası Türkiyəni qarışdırdı

yazısı səh.4-də

Cümhuriyyətin 100-cü ili - tarixi günü necə qeyd etməli?

yazısı səh.5-də

Qazaxıstanın BMT-də sədrliyi və Qarabağ şansı

yazısı səh.4-də

Dövlət büdcəsinə yenidən baxıla bilər-səbəb neftdir

yazısı səh.5-də

İran hadisələrinə Azərbaycan siyasi elitasından fərqli reaksiyalar

yazısı səh.9-də

Yanvardan gömrük rüsumu artan və azalan malların siyahısı

yazısı səh.12-də

Əli Mirəliyev Røyaya hiddətləndi: "Oxuya bilmirsən..."

yazısı səh.13-də

Məşhur məhbus ailələrinin yanvar gözləntisi

yazısı səh.13-də

Təhsil nazirinin təyinatı yubanır

yazısı səh.3-də

BAKININ BÖYÜK MÜTTƏFİQİ VƏ BÖYÜK QONSUSU HƏDƏFDƏ - KRİTİK İL

Türkiyə və Rusiyaya sanksiya xəbərdarlıqları; təzə il bəd anonslarla başladı; "Stratfor" 2018-i "cəncəl il" adlandırdı - səbəb...

Nazir müavininin kürəkəninin intiharının yeni təfərrüatları - bore, depressiya...

İltimas Məmmədovun kürəkəni biznesini dayandıрмаğa məcbur olubmuş; Elvin Əliyevin intihardan əvvəl məktub yazdığı da iddia olunur

Xaləddin İsgəndərovun milyonluq "Mixaylovka əməliyyatı"
yazısı səh.10-da

Eldar Mahmudov əmisi oğlu ilə bağlı istintaqın yekununda qandallanacaq
yazısı səh.7-də

Gürcüstan parlamentinin azərbaycanlı deputatı: "Ermənistanı blokadadan çıxaracaq yolun açılması gündəmdə deyil"
yazısı səh.5-də

İranda aksiyanın əsas təşkilatçısı həbs olunub

Ordu komandanlığı bildirib ki, aksiyaların təşkilatçıları "Xalqın Mücahidləri" qruplaşması olub

İran İnkilab Keşikçiləri Korpusu (SEPAH) baş komandanı Məhəmməd Əli Cəfəri son hadisələrlə bağlı geniş açıqlama ilə çıxış edib. "TəsniM" Xəbər Agentliyinin məlumatına görə, ordu komandanı baş verənləri düşmənlərin təxribatı adlandırır.

Son olayları "yeni fitnənin boş çıxması" adlandıran Cəfəri açıqlamasında bildirib ki, təxribatçılar dinc etirazçıları öldürüb daha sonra qətlərə görə hökumət qüvvələrinə ittiham etmək istəyiblər. Ancaq hüquq-mühafizə orqanlarının hazırlığı və xalqın bəsirəti sayəsində bu cəhdlər baş tutmayıb.

SEPAH komandiri bəyan edib ki, təxribatçıların liderləri ələ keçib. Onun sözlərinə görə, təxribatçılar "Xalqın Mücahidləri" qruplaşması tərəfindən təlim keçilmiş və hazırlanmış şəxslər olub.

Eyni zamanda Cəfəri ABŞ, İsrail və Qərb ölkələrinin İran xalqına dəstək çağırışlarının saxta olduğunu deyib və əlavə edib ki, onlar həqiqətən də İran xalqına kömək etmək istəsəydilər embarqoları ləğv edərdilər. Eyni zamanda o, baş verənlərin hökumətin mövqeyini gücləndirəcəyinə işarə edib. **Sitat:** "Allah İslam İranın düşmənlərini axmaq olaraq yaradıb. Çünki onlar iranlıların aşuraçı, azadlıqsevər və mübarizə məktəbini bilmədikləri üçün hər dəfə böhran yaratmağa çalışanda xalq və hökumət rəsmiləri arasında həmrəylik və birliyi daha da artırılır".

SEPAH komandiri eyni zamanda hökumətə də mesaj verib. Cəfəri bildirib ki, iqtisadi problemlər, bahalıq və işsizlik hər zaman İran xalqının dərdləri sırasında olub. Bu səbəbdən də rəsmilərin xalqın problem və çatışmazlıqlarını öyrəni və həll etməyə çalışması lazımdır.

Qeyd edək ki, SEPAH komandanı ilə yanaşı, yanvarın 4-də İran ordusu komandanı Əbdülrəhim Musavəi də açıqlama ilə çıxış edib. Ordu komandanı yaydığı rəsmi açıqlamada qeyd edib ki, xalq və hökumət qüvvələri baş verən etirazları yatırıb. Ancaq ehtiyac yaranacağı təqdirdə hərbi qüvvələr də hərəkətə keçməyə hazırdır. Təhlükəsizlik qüvvələrinə təşəkkür edən Musavəi bildirib ki, İranda nümunəvi təhlükəsizlik vəziyyətinin pozulmasında ABŞ, İsrail və eləcə də "Xalqın Mücahidləri" qruplaşmasının rolu olub. Eyni zamanda bildirib ki, İran ordusu bu cür provokasiyalardan qorunmaq üçün hərəkətə keçməyə hazırdır.

Xatırladaq ki, İranda aksiyalar dekabrın 28-də Məşhəd şəhərində başlayıb. Sosial tələblər, işsizlik, bahalaşma şərtləri ilə başlayan aksiyalar sonradan siyasi tələblərə çevrilib, hökumət və rejim əleyhinə çağırışlar olub. İltişaşlar nəticəsində 12 nəfər aksiya iştirakçısı, bir neçə əsası keşikçisi öldürülüb. Hazırda hadisələrin sangidiyi, əsas etirazların dayandığı bildirilir. □ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU**

Yeni ombudsmanın məsələsi müzakirəyə çıxarılmayacaq

Azərbaycanın insan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsman) seçilməsi məsələsi Milli Məclisin yaz sessiyasında da müzakirəyə çıxarılmayacaq. APA-nın məlumatına görə, ombudsman postuna yeni namizədlərlə bağlı qərar layihəsinin Milli Məclisin 2018-ci il yaz sessiyasında müzakirəyə çıxarılması nəzərdə tutulmur.

Qeyd edək ki, yeni ombudsmanın seçilməsi ilə bağlı qərar layihəsinin 2017-ci ilin payız sessiyasında da müzakirəyə çıxarılması gözlənilirdi. Lakin layihə müzakirəyə çıxarılmadı.

Hazırda insan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman) Elmira Süleymanovadır. Onun səlahiyyət müddəti 2017-ci ilin mart ayının 5-də başa çatıb. Yeni ombudsmanın seçilməsi ilə bağlı məsələ təxirə düşdüyündən Elmira Süleymanova fəaliyyətini davam etdirir.

O, iki dəfə - 2002 və 2010-cu illərdə ombudsman seçilib.

Ramiz Mehdiyev 20 Yanvarla bağlı sərəncam imzaladı

Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin sərəncamı ilə "20 Yanvar faciəsinin iyirmi səkkizinci ildönümünün keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planı" təsdiq edilib.

Virtualaz.org bildirir ki, sərəncamda əsasən respublikanın şəhər və rayonlarında, idarə və təşkilatlarda 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı konfrans, toplantı və müəzakirələrin təşkili, 20 Yanvar gününün Azərbaycanın suverenliyi, istiqlaliyyəti və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizə rəmzi kimi qeyd olunması ilə bağlı tədbirlərin keçirilməsi, mədəniyyət ocaqlarında faciəyə həsr olunmuş tamaşaların, bədii və sənədli filmlərin nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulur.

Həmçinin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə bu faciəyə yönəlmək məqsədilə Azərbaycanın xarici ölkələrdəki diplomatik nümayəndəlikləri və icmaları vasitəsilə müvafiq tədbirlərin keçirilməsi, dünyanın aparıcı kütləvi informasiya vasitələrində, eləcə də televiziya kanallarında və internet şəbəkələrində 20 Yanvar hadisələri barədə müxtəlif dillər

də materialların hazırlanması və yayılmasının təmin olunması barədə tapşırıqlar verilib.

Tədbirlər planına əsasən, respublikanın bütün tədris müəssisələrində faciəyə həsr edilmiş xüsusi dərslər keçiriləcək, 20 Yanvar hadisələri zamanı şəhid olanların ailələrinə humanitar yardımlar göstəriləcək, Şəhidlər xiyabanı ərazisində lazımi işlər aparılacaq, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən əsas dini konfessiya və qurumlar tərəfindən faciə qurbanlarının xatirəsinə həsr olu-

nan dini mərasimlər təşkil ediləcək.

Bundan başqa, sərəncamda paytaxt ictimaiyyətinin yanvarın 20-də Şəhidlər xiyabanına ziyarətinin təşkili, saat 12.00-da bütün ölkə ərazisində şəhidlərin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi, respublikanın şəhər və rayonlarında, kənd və qəsəbələrində 20 Yanvar faciəsinin iyirmi səkkizinci ildönümü ilə əlaqədar hüzn əlaməti olaraq dövlət bayraqlarının endirilməsi və digər tədbirlər planlaşdırılır.

Elxan Süleymanov Yeni ili seçiciləri ilə birgə qarşıladı

Millət vəkili Şamaxıda təqaüdcülərlə daha bir yaddaqalan görüş keçirdi

Şamaxının millət vəkili Elxan Süleymanov bölgədəki qarargahında Mirzə Ələkbər Sabir yaradıcılığına həsr edilmiş bədii qiraət müsabiqələrinin qalibləri və son illər ərzində yüksək balla ali məktəblərə daxil olmuş şamaxılı gənclərlə, habelə seçiciləri ilə növbəti görüş keçirib.

Şagird və tələbələrə özünün təsis etdiyi təqaüdü təqdim edən Elxan Süleymanov şamaxılı yeniyetmə və gəncləri Yeni ilin gəlişi və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibəti ilə təbrik edib, onların problem və qayğıları ilə maraqlanıb.

Qeyd edək ki, dekabrın 27-də Şamaxının millət vəkili adından rayonun 22 uşaq baxçasında tərbiyə alan 1200-dən artıq uşağa yeni il sovgatları təqdim olunmuşdu.

Elə həmin gün millət vəkili adından Şamaxı rayonunda yaşayan 76 Qarabağ müharibəsi və 20 Yanvar şəhidlərinin ailələrinə Yeni il hədiyyələri verilmiş, onlara Elxan Süleymanovun təbrikləri çatdırılmışdı.

Həmçinin Yeni il və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibətilə rayonda bir sıra imkansız ailələrə bayram sovgatları göndərilib.

Bundan başqa, Elxan Süleymanov Şamaxının Ərçiman və Məlcək kəndlərində inşa etdirdiyi məktəblərin şagirdlərinin təhsil səviyyəsi və qayğıları ilə maraqlanıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Bakıda yol polisi əməkdaşı avtomobillə piyadanı vuraraq öldürüb

Bakıda yol polisi əməkdaşı piyadanı avtomobillə vuraraq öldürüb. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsindən APA-ya verilən məlumata görə, sosial şəbəkələrdə Yeni il ərəfəsində Bakı şəhəri Nərimanov rayonu Koroglu Rəhimov küçəsində, 10 XX 955 dövlət nömrə nişanlı "Toyota Prado" markalı avtomobilin sürücüsü - polis baş serjantı İbrahimli Nicat Əfqan oğlunun hadisə yerindən qaçaraq gizlənməsi barədə məlumatlar yayılıb.

Həmin məlumatda iddia olunur ki, "Toyota Prado"nun sürücüsünün bu əməli Nərimanov Rayon Polis idarəsi tərəfindən ört-basdır olunur və bu barədə ictimaiyyətə heç bir məlumat verilmir: "Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi olaraq bildiririk ki, məlumatlar həqiqətə uyğun deyil. Dekabrın 28-də Bakı şəhəri Nərimanov rayonu F.Xoyski - 99 ünvanında yerləşən "Ruslan" marketin qarşısında Nərimanov RPİ Dövlət Yol Polisi Şöbəsinin inspektoru, polis baş serjantı İbrahimli Nicat Əfqan oğlu idarə etdiyi 10 XX 955 dövlət nömrə nişanlı "Toyota Prado" markalı avtomobilin yolu keçmək istəyən piyada, 1962-ci il təvəllüdü İdrisova Ədila Tapdıq qızını vurub, sonuncu yolun əks tərəfində hərəkətə olan Məmmədov Seydi Eldar oğlunun idarə etdiyi "Nissan Sentra" markalı, 90 US 078 dövlət nömrə nişanlı avtomobilin qabaq hissəsinə dəyib, nəticədə piyada Ədila İdrisova aldığı xəsarətlərdən hadisə yerində ölüb.

Faktla bağlı Nərimanov Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 263.2-ci (yol hərəkəti qaydalarını pozma - ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb və hazırda hərtərəfli araşdırmalarla istintaq davam etdirilir".

Seysmoloji Mərkəz: "Azərbaycanda seysmik aktivlik fon səviyyəsindədir"

"2016-cı illə müqayisədə ötən il Azərbaycanda seysmik aktivlik azalıb".

Bunu APA-ya Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin İnformasiya şöbəsinin müdiri Vüsalə Rafiqzadə deyib.

O bildirib ki, 2016-cı ildə Azərbaycanda hiss edilən zəlzələlər daha çox olub.

V. Rafiqzadənin sözlərinə görə, hazırda ölkə ərazisində seysmik aktivlik fon səviyyəsindədir.

Şöbə müdiri qeyd edib ki, yanvarın ilk günündə İsmayılıda qeydə alınan zəlzələ hissə edilib, çünki zəlzələnin dərinliyi 8 kilometr olub: "Yeni ocağın dərinliyi yer səthinə yaxın olanda bəzən maqnitudası az olan zəlzələlər də hiss oluna bilər. Həm də İsmayılı - Şamaxı zonası Azərbaycanda ən aktiv bölgələrdən biridir və orda seysmik aktivlik daima var. Bu baxımdan da həmin ərazidə təkanların baş verməsi gözləniləndir".

Bir neçə il öncə bağlanan valyutadəyişmə məntəqələri geri qayıdır. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası "Valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxslər tərəfindən valyuta mübadiləsi əməliyyatlarının aparılması Qaydası"nı təsdiqləyib.

Bu qayda "Valyuta tənzimi haqqında" Qanuna uyğun olaraq valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxslər tərəfindən valyuta mübadiləsi əməliyyatlarının aparılması, bu əməliyyatlar üzrə uçotun, hesabatın və sənədləşmənin vahid formalarının, onların təqdim olunması qaydasının və müddətlərinin, valyuta mübadiləsi fəaliyyəti həyata keçiriləcək obyektlərin yerləşəcəyi ərazilərin müəyyən olunması ilə bağlı münasibətləri tənzimləyir.

Qaydalara əsasən, valyuta mübadiləsi məntəqəsində valyuta mübadiləsi fəaliyyətindən başqa digər xidmətlər həyata keçirilə bilməz. Valyuta mübadiləsi məntəqəsinin iş rejimi valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya almış şəxslər tərəfindən Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası ilə razılaşdırılmaqla müəyyən olunacaqdır.

Valyuta mübadiləsi fəaliyyətinə lisenziya alan şəxslər tərəfindən valyuta mübadiləsi əməliyyatı yalnız nağd qaydada və müştərilərin sifarişləri ilə həyata keçiriləcək. Məntəqədə nağd xarici valyutanın bir müştəriyə 500 (beş yüz) ABŞ dollarına ekvivalent məbləğdən artıq satılması, habelə bir müştəridən 10000 (on min) ABŞ dolları ekvivalent məbləğdən artıq alınması şəxsiyyəti təsdiq edən sənəd əsasında aparıla bilər.

Yeni qaydalara görə, əməliyyat günü ərzində xarici valyuta və ya milli valyuta vəsaitləri qurtardıqları hallar istisna olmaqla, valyuta mübadiləsi məntəqəsində yalnız alış və ya yalnız satış əməliyyatlarından birinin tək formada aparılmasına yol verilməz.

Xatırladaq ki, Azərbaycanda devalvasiyadan sonra başlayan valyuta böhranı zamanı "exchange"lərin fəaliyyətinə qadağa qoyulub. Nəticədə ölkə üzrə minlərlə valyutadəyişmə məntəqəsi bağlanıb. Ötən il parlament valyuta mübadiləsini tənzimləyən yeni qanun qəbul edib və bu qanun "exchange"lərin yenidən fəaliyyətə başlamasına imkan yaradır, amma daha sərt qaydalar çərçivəsində və iri məbləğdə lisenziya haqqı ödəməklə. Belə ki, valyutadəyişmə əməliyyatları ilə məşğul olmaq istəyənlər lisenziya almalı, 50 min dollar və 50 min manat həcmində kapital qoyuluşu həyata keçirməlidir.

İqtisadçı ekspertlər isə hesab edirdi ki, bu qərar artıq "exchange"lərin yenidən fəaliyyətə başlaması deməkdir.

İqtisadçı ekspert Rəşad Həsənov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, yeni qaydaların qüvvəyə minməsi "Valyuta tənzimi haqqında" Qanuna edilən aprel dəyişikliyinə sonra ortaya qoyulmuş tələblərdən biri idi: "Bu qaydaların qüvvəyə minməsi artıq "exchange"lərin fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən yaradılaraq fəaliyyətə başlaması imkanı yaradır. Bundan sonra biz "exchange"lərin yaradılmasını müşahidə edə biləcəyik. Ancaq əvvəlki dövrlərlə müqayisədə şərtlər kifayət qədər çətinidir. Bu isə qisamüddətli dövrdə VDM-lərin şəhərdə və bölgələrdə kütləvi şəkildə yayılmasını məhdudlaşdırır. Buna görə də biz "Exchange"lərin daha zəif tempdə açılmasını müşahidə edəcəyik. Lakin artıq prosesə start verildi".

"Exchange"lər geri qayıdır: ancaq bu dəfə daha sərt qaydalarla

VDM-lərin yaradılması üçün nələr lazımdır?

İqtisadçının fikrincə, VDM-lərin yaranması rəqabətçiliyi artıracaq, xüsusilə də ajiotaj dövründə spekulativ davranışları müəyyən qədər məhdudlaşdıracaq: "Çünki banklar bu sektorda dominantlıq nümayiş etdirirdi. Bu isə onlara marjını istədikləri qədər yüksəltmək imkanı verirdi. Hazırda marja qənaətbəxş həddə qədər azalıb. Amma buna baxmayaraq, hansısa risklər yaranarkən rəqabətin zəif olması banklara şərait yaradırdı ki, marjını kəskin şəkildə artırınsınlar. Yeni qaydalar bu məqama öz müsbət təsirini göstərəcək. Eyni zamanda valyuta əlçatanlığı yüksələcək. Biz əgər turizmin inkişafından danışırıqsa, valyuta əlçatanlığı olmalıdır, turist xərcləmələri təşviq edilməlidir. Əgər turist hansısa formada əlində olan valyutanı konvertasiya edə bilmirsə, manatdan başqa valyuta xərcləmək də qanunla qadağandırsa, təbii ki, turist risk almayacaq və xərcləmələr etməyəcək. Bu da iqtisadiyyata mənfi təsir edir. O baxımdan valyuta əlçatanlığının artırılması turizmə dəstək verəcək, biznes subyektlərinin də valyutaya çıxış imkanının artmasına gətirib çıxaracaq. Bu həm də yeni iş yerlərinin yaranması deməkdir. İki il öncə

VDM-lər bağlanan zaman təxminən 6000 iş yeri bağlandı. Bu istiqamətdə də müəyyən pozitiv təsirlər ola bilər".

R.Həsənovun sözlərinə görə, yeni qaydaların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, nəzarət mexanizmi yaxşı təşkil olunarsa valyutadəyişmə məntəqələrinin birtərəfli əməliyyatlar həyata keçirməsi, yeni təkcə alış və ya satış etməsi qadağan ediləcək: "Bu yalnız o halda ola bilər ki, "exchange" işlədənin manatı və ya valyutaya bitmiş olsun. Yeni qaydalarda hesabatlılıq məsələsi nisbətən sərtləşdirilib. Nəticədə VDM-lərin qeyd etdiyimiz situasiyalarda spekulativ davranışlarının qarşısını almaq mümkün olacaq. Eyni zamanda təhlükəsizlik məsələləri, gündəlik olaraq alış-satış məlumatlarının saxlanılması, hesabatların hazırlanması məsələsi qaydalarda öz əksini tapıb. Bu da qeyd olunan istiqamətdə hüquqi bazanın təkmilləşməsinə, nəzarətin təmin olunmasına, qeyri-qanuni fəaliyyətlərin məhdudlaşmasına müəyyən qədər təsir göstərə bilər".

İqtisadçı ekspert, sabiq nazir Fikrət Yusifov isə "exchange"lərin yenidən fəaliyyətə başlamasının əleyhinə olduğunu bildirdi: "Bu məsələyə münasibətimi vaxtilə mətbuat səhifələrində dəfələrlə açıqlamışam. Mən valyutadəyişmə məntəqələrinin banklardan, onların filiallarından və nümayəndəliklərindən kənarında açılmasının tərəfdarı deyiləm. Bunun acı nəticələrini 2015-ci ildə biz manatın iki kəskin devalvasiyası zamanı gördük. Heç bir banka aidiyyəti olmayan valyutadəyişmə məntəqələri valyuta bazarında yersiz gərginlik yaratmaqla

on milyonlarla pul qazandı. İtirən isə sadəcə insanlar və dövlət oldu. Bu səhvlərin təkrar olunmasına ehtiyac varmı? Kim zəmanət verir ki, neftin qiymətlərində kəskin azalmalar baş verəcəyi bir halda, bu məntəqələr yenə də böyük spekulasiya mərkəzinə çevrilməyəcəklər? Rusiyada və Türkiyədə valyutadəyişmə məntəqələri bir qayda olaraq bankların özündə, onların filiallarında və ya nümayəndəliklərində fəaliyyət göstərirlər. Valyutadəyişmə məntəqəsinin hansı bankla aid olduğunun bilinməsi çox önəmli bir məsələdir. Bu, həm də ölkənin maliyyə təhlükəsizliyi, terrorun və başqa neqativ əməllərinin maliyyələşdirilməsinin qarşısını alınması nöqtəyi-nəzərindən də çox vacibdir. İki ilə yaxındır ki, bu məntəqələr bağlanıb. Bu iki ildə nə baş verib? Kimsə bankda və ya onun filialında fəaliyyət göstərən valyutadəyişmə məntəqəsində valyuta alıb-satmaqda çətinlik çəkib? Mən deyərdim yox. Bəs onda biz yenidən əvvəlki vəziyyətə hansı məntəqlə qayıdırdıq? Yeri gəlmişkən, hansı bankla mənsub olduğu bilinməyən belə valyutadəyişmə məntəqələrində neqativ halların daha çox baş verəcəyi də istisna deyil. Əgər doğrudan da ölkədə və Bakıda daxil olmaqla iri şəhərlərdə valyutadəyişmə məntəqələrinə tələbat artıbsa, onda vəziyyətdən çıxışın bir yolu da konkret olaraq hansısa banklara məxsus bir neçə ixtisaslaşmış iri və eyni zamanda çoxlu sayda müştəriyə eyni zamanda xidmət etmək iqtidarında olan valyutadəyişmə məntəqələrinin açılması daha uyğun hesab edilə bilər".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Təhsil naziri təyinatı yubanır

Bakıda böyük bir rayon da başçısız qalıb; **Etibar Əliyev:** "Düşünürəm ki, yeni nazir məsələsi tezliklə həllini tapacaq"

Yasamal rayonu 6 aydır icra başçısız, Təhsil Nazirliyi isə 1 aydır ki, nazirsiz qalıb. Hər iki vəzifəyə kimin təyin oluna biləcəyi ilə bağlı mətbuatda müxtəlif adlar, versiyalar səsləndirilsə də, hələ ki heç bir təyinat yoxdur. Qeyd edək ki, Yasamalın keçmiş icra başçısı İbrahim Mehdiyev prezidentin sərəncamı ilə 1 iyul 2017-ci ildə vəzifəsindən azad edilib. Artıq yarım ilə yaxındır ki, bu rayona başçı təyin edilməməsi insanlarda müəyyən fikirlər yaradıb. Həmçinin rayona başçı təyin edilmək üçün dəridən-qabıqdan çıxanlar da kifayət qədərdir. Xatırladaq ki, rayonun sabiq icra başçısı İbrahim Mehdiyev işdən nöqsanlara, əhalidə narazılıq yaratdığına görə çıxarılmışdı. Amma o özü açıqlamasında bildirmişdi ki, onunla bağlı prezidentə səhv məlumat veriblər. Bu açıqlamadan sonra bu günə qədər rayona başçı təyin edilməməsi insanlarda Yasamalla bağlı hansısa araşdırmanın aparılması düşüncəsini də yaradır. Qeyd edək ki, Yasamal rayonu Bakının sürətli söküntü və tikinti aparılan rayonlarından biri olduğu üçün yeni başçısının kimliyi ilə yanaşı, iş qabiliyyəti, bacarığı da əsas faktorlardandır.

Xatırladaq ki, Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İbrahim Mehdiyev "Hacı Cavad" məscidinin sökülməsini "özbaşına həyata keçirdiyinə görə" vəzifəsindən azad edilib...

Həmçinin 1 aydır ki, təhsil naziri vəzifəsi də boşdur. Sabiq təhsil naziri Mikayıl Cabbarov prezidentin 5 dekabr sərəncamı ilə vergilər naziri təyin edildi.

Təhsil hər kəsin taleyinə təsir etdiyindən hamı yeni nazirin kim olacağı barədə düşünür.

"XXI Əsr" Təhsil Mərkəzinin rəhbəri, təhsil eksperti Etibar Əliyev cəmiyyətdə yeni təhsil nazirinin təyinatı ilə bağlı narahatçılıqların açıq şəkildə hiss olunduğunu bildirdi: "Təhsil strateji sahə olduğundan bunu təbii hesab etmək olar. Məncə, tezliklə bu məsələni həll edərlər. Ölkə başçısı tərəfindən təsdiqlənmiş "Azərbaycan Respublikasında Təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası" sənədinin fəaliyyət planında hələ görülməmiş xeyli işlər qalır. Görülən xeyli işlər isə nəzarətin təşkil olunması olduqca vacibdir. Təhsil naziri postunun ən çox boş qaldığı vaxt 1997-ci ilə təsadüf edir. Həmin il mərhum Lidiya Rəsulova tutduğu vəzifədən istefa verdi. Lidiya xanım təhsil tariximizdə yaxşı mənada ad qoyub. Etiraf edirəm ki, o zaman biz boşluğun eks-effektini gördük. Ancaq indi situasiya fərqlidir. Keçmiş təhsil naziri Mikayıl Cabbarov ambisiasız, intellektual və mədəni səviyyəsi yüksək olan kadrlarla işləməyə üstünlük verdiyindən, istər mərkəzi aparatın işi, istərsə də təhsil müəssisələrindəki işlər nizamlı həyata keçirilir".

E.Əliyev nazir təyinatının tezləşdirilməsinin işlərinə fayda verəcəyini dedi: "Təhsil eksperti kimi düşünürəm ki, nazir təyinatının tezləşdirilməsi ümumi işimizə fayda gətirə bilər. Son zamanlar yaradılan diskussiya mühiti, təhsil müəssisələri ilə vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri arasında əməkdaşlıq mühitinin formalaşması bizə onu söyləməyə əsas verir ki, təhsilimizə ləyaqətlə rəhbərlik edə biləcək yetkin kadrlar formalaşdırılıb. Çağdaş dövrün tələblərinə uyğun olaraq təhsilə yanaşma tərzini dəyişib. Düşünürəm ki, təhsil sahəsində ideyası olan, bioqrafiyası şəffaf, islahatları anlamaq, intellektual və mədəni səviyyəsi yüksək olan bir şəxsin bu posta təyinatı təhsilimizin inkişafı üçün yeni üfqlər açmağa bilər".

□ Günel MANAFLI
□ "Yeni Müsavat"

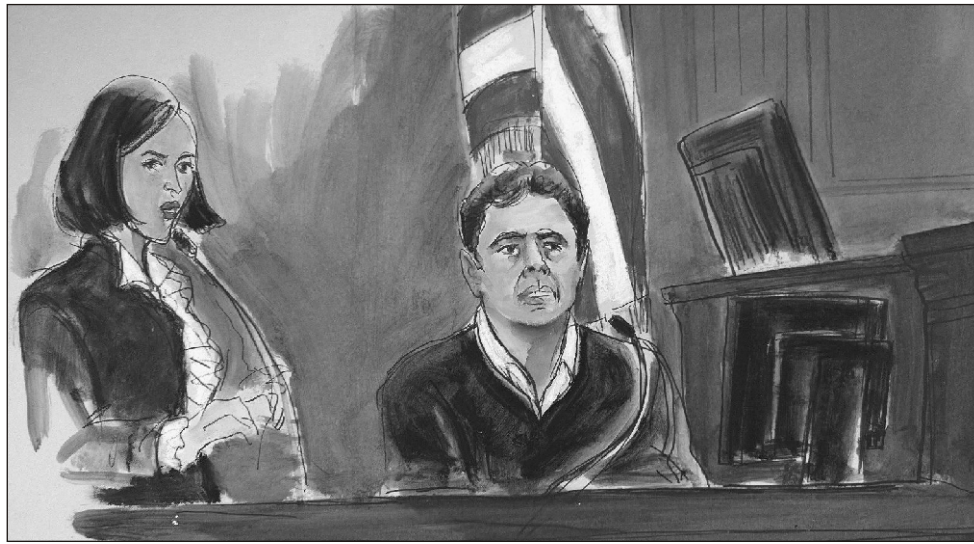
Amerikada aparılan məhkəmədə 5 maddə üzrə ittiham olunan "HalkBank" müdirinin müavini Mehmet Hakan Atilla ilə bağlı jürinin açıqladığı qərardan sonra bank ilk açıqlamasını verib. "Yeni Müsavat" Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, açıqlama məhkəmə prosesinin hələ davam etdiyi, apelyasiya daxil olmaqla, bir çox mərhələlərdə bankın öz haqlarını müdafiə edəcəyi bildirilib.

Açıqlama aşağıdakı kimidir: "Bankımızın müdiri müavini, hörmətli Mehmet Hakan Atilla Amerikada davam etməkdə olan məhkəmənin ilk mərhələsində ona qarşı irəli sürülən bir çox ittihamlara görə günahkar bilinib. Bundan sonrakı mərhələdə verilən qərar haqqında apelyasiya da daxil olmaqla, bütün hüquqi yollara müraciət edilməsi imkan daxilindədir. Çünki hüquqi prosedür hələ yekunlaşmayıb. Sözügedən məhkəmə prosesində bankımız tərəf olmadığı kimi, məhkəmə tərəfindən bankımız haqqında alınmış hər hansı bir qərar da yoxdur. Müdir müavinimiz haqda məhkəmə jürisi qərarına istinad edilərək hələlik hüquqi prosedura tamamlanmayan məhkəmə ilə bağlı bankımızın etibarını sarsıdacaq şəkildə açıqlama və xəbər hazırlanmasının qanuna zidd olduğunu xatırlatmaq istəyirik".

ABŞ-in İran embarqosunu pozmaqda ittiham olunan "HalkBank"ın yetkilisi H. Atilla'nın Nyu Yorkda baş tutan 4 həftəlik məhkəmə prosesinin ardınca qərar verilib. Jüri Atilla'nı embarqonu pozmağa yardım etməkdə suçlu elan etdi. Ümumən isə Atilla ABŞ investisiya qanununu pozaraq bank saxtakarlığı və kompromat da daxil olmaqla,

Hakan Atilla'nın məhkəməsi Türkiyəni qarışdırdı

Jürinin qərarı ölkə siyasətində şok effekt yaradı - detallar...

özünə qarşı yönəldilən 6 ittihamdan 5-də suçlu elan edilib. Onun cəzası aprelin 11-də açıqlanacaq.

Qərarın açıqlanmasının ardınca ilk dəfə məhkəmə salonuna gələn Atilla'nın heyat yoldaşı Burçin Atilla ağlayıb. Məhkəmədən dərhal sonra müdafiə vəkili jurnalistlərə açıqlamalar veriblər. Bu məhkəmənin Atilla ilə heç bir əlaqəsinin olmadığını və R. Zerrabın şousu olduğunu vurğulayan Rocco "Atilla qərübə bir oyunun qurbanı oldu" deyib. Vəkillərdən Cathy Fleming isə Atilla'nın ləyaqətli bir insan ol-

duğunu vurğulayaraq, jürinin Zerraba inanmasının və gerçək tablolu görə bilməməsinin xəyal qırığı yaratdığını deyib.

Türkiyənin Xarici İşlər Nazirliyi də Hakan Atilla məhkəməsi ilə bağlı açıqlama verib. Nazirlik jürinin qərarı ilə bağlı bildirib: "Haqsız və uğursuz bir gəlişmədir. Daha öncə nümunəsinə rast gəlmədiyimiz bir şəkildə Türkiyənin daxili işlərinə müdaxilə edilib. Hüquq ayıbına dönmə qərarını düzəldilməsi ən böyük arzumuzdur".

Hökumət sözcüsü Bekir

Bozdağ da verdiyi açıqlamada "Bu, bir siyasi tələ məhkəməsidir. Qərar istintaqdan da əvvəl verilib" deyib. Baş nazir köməkçisi Rəcəb Akdağ isə qərarı "Yanlış və uğursuz" adlandırıb.

Xarici İşlər Nazirliyindən verilən yazılı açıqlamada bu məqamlar yer alıb: "XalqBank"ın müdir müavini Mehmet Hakan Atilla'nın jüri tərəfindən 6 ittihamdan 5-dən suçlu hesab edilməsi haqsız və uğursuz haldır. ABŞ məhkəməsi saxta və siyasi istisamar müsaid, "dəlillərə" istinad edərək baş tutan və Türkiyə-

təccüblü bir gəlişmə deyil. Jürinin Mehmet Hakan Atilla'nı günahkar hesab etməsi və eləcə də məhkəmənin verəcəyi qərar Türkiyə baxımdan hüquqi bir dəyər ifadə etməz. Zerrab məhkəməsi Türkiyə və Amerikada FETÖ və CIA, FBI, ABŞ məhkəməsi iş birliyinin də bariz nümunəsi, sübutudur".

Öz növbəsində baş nazir köməkçisi Recep Akdağ qərarla bağlı qatıldığı bir televiziya verilişində deyib: "İlk gündən bəri məhkəmənin haqsız, hüquqsuz, Türkiyənin daxili işlərinə qarışan bir məhkəmə olduğunu ifadə edirik. Bu qərar bir hüquq ciddiyyətinin olmadığını və etibarlılığını da qiymət ifadə etmədiyini göstərir. Saxta dəlillər və Türkiyənin daxili işlərinə qarışma cəhdi var. Amerika öz gücünü başqa ölkələrdə də göstərmənin və bunu məhkəmə ilə dəstəkləmənin marağındadır. Yanlış və uğursuz bir qərardır. Hakan Atilla'nın apelyasiya haqqı var, amma ABŞ məhkəməsinin də bir an öncə bu qərardan dönməsi lazımdır".

Qeyd edək ki, proses 28 noyabrda başlayıb. Şahidlərin dindirilməsinin ardınca 12 nəfərdən ibarət jüri üzvləri ittiham olunan şəxsin günahkar olub-olmadığına qərar vermək üçün məsləhətləşmələrə başlayıb. Müdafiə tərəfi 19 dekabrda Atilla'nın çarpaz sorğusu sırasında prokurorluğun ona yönləndirdiyi bir suala etiraz etmiş və məhkəməyə ikinci dəfə "xətali istintaq" aparıldığı üçün etiraz məktubu təqdim etmişdi.

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Qazaxıstanın BMT-də sədrliyi və Qarabağ şansı

Ekspert: "Qarabağ kontekstindən baxanda Azərbaycanın özünə nisbətə bəlkə də Qazaxıstanın sədrliyi daha sərfəlidir"

Qazaxıstan tarixində ilk dəfə BMT Təhlükəsizlik Şurasının sədri olub. Qazaxıstanın bu statusda prioritetləri nüvə silahı olmadan sülhə nail olmaq, qlobal müharibə təhlükəsini dəf etmək, lokal münaqişələri həll etmək, terrorizmə qarşı mübarizə aparmaq olacaq.

Rəsmi Astana regional təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində Mərkəzi Asiyanın maraqlarını təmin etmək, Əfqanıstanda sülhə nail olmaq, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurasının və ümumiyyətlə, BMT sisteminin XXI əsrin təhdid və çağırışlarına adaptasiya etməyə çalışacaq.

"Yeni Müsavat" a danışan politoloq Mübariz Əhmədov bildirib ki, Qazaxıstanın BMT Təhlükəsizlik Şurasına sədr olması Azərbaycan üçün də faydalıdır: "Qazaxıstanın sədrliyi hesab edin ki, elə Azərbaycandan özünün sədrliyidir. Hətta

Qarabağ kontekstindən baxanda Azərbaycanın özünə nisbətə bəlkə də Qazaxıstanın sədrliyi daha sərfəlidir. Biz BMT Təhlükəsizlik Şurasına iki dəfə sədrlik etdik. O dövrdə bəzi məsələlərə görə Qarabağ problemini qabarda bilmədik. Çünki həmin zaman bu, sui-istifadə kimi başa düşülürdü. Əminəm ki, biz neyi reallaşdırma bilmədiksə, Qazaxıstanın sədrliyi dövründə bunlar reallaşacaq. Nəzərə almaq lazımdır ki, Qazaxıstanın prezidenti Nazarbayev MDB liderləri içərisində Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tən-

zimplənməsi ilə məşğul olan liderlərdən birincisidir. Nazarbayev MDB-nin daxilində gedən prosesləri sağlamlaşdırmaqda marağı böyükdür. Eləcə də Qarabağ məsələsinin həllində də bu beledir. İndi də Qazaxıstanın Qarabağla bağlı siyase-

tində müəyyən elastiklik var. Hesab edirəm ki, bu dövlətin, hələ mətbuata açıqlanmayan planında iki il ərzində BMT-də Qarabağ məsələsi ilə bağlı ciddi işlər görmək də var. Bu həmin Nazarbayevdir ki, onun iddiasının hesabına Ermənistan

Avrasiya İttifaqına üzv olan zaman rəsmi təsdiq alındı ki, onlar Dağlıq Qarabağın özünün tərkib hissəsi hesab etməyəcəklər. Bu baxımdan əminəm ki, indi də Qazaxıstan Qarabağ üçün müvafiq addımlar atacaq".

BMT-nin Qarabağla bağlı icra olunmayan qətnamələrinə gəlinə isə politoloq bunları söyləyib: "Qazaxıstan Azərbaycanla məsləhətləşmələr də apara bilər ki, BMT-də əlavə qətnamə qəbul edilsin. Yaxud da mövcud qətnamələrin icra mexanizmlərinin işlənilməsi məsələsi gündəmə gələ bilər. Hesab edirəm ki, yaxın zamanlarda Azərbaycanla Qazaxıstan arasında hər hansı məsləhətləşmə keçiriləcəyi təqdirdə, əsas məsələ də elə bu olacaq ki, Qazaxıstan BMT Təhlükəsizlik Şurasında Qarabağ məsələsinin hansı formada qoysun. Yeni qətnamə ilə, yoxsa köhnə icra mexanizmlərinin yaradılması üzrə. Ümumilikdə deyim ki, Qazaxıstan-Azərbaycan münasibətləri çox yük-

sək səviyyədədir. Bizim bu münasibətlərimiz heç bir zaman hətta yerində belə saymayıb. Yeni münasibətlərdə daima inkişaf nəzərə çarpıb. Sadəcə olaraq, ötən il maliyyə problemləri zamanı Qazaxıstanın Pensiya Fondunun bizim Beynəlxalq Bankda müəyyən qədər pulu zərərdə gördü. Lakin Azərbaycan hökuməti təminat verib ki, həmin pul da ödəniləcək. Bundan başqa, bizim Qazaxıstanla hansısa problemimiz olmayıb. Bundan sonra da olaçağı gözlənilir. Düşünürəm ki, Nazarbayevin Azərbaycanla sonuncu səfərindən sonra iqtisadi baxımdan da əlaqələr gücləndiriləcək".

Qeyd edək ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasına sədrlik rotasiya qaydasında 1 ay olmaqla, bu təşkilata üzv ölkələrin nümayəndə heyətlərinə həvalə olunur. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 8 qeyri-daimi üzvündən bir olan Qazaxıstanın sədrlik müddəti 31 dekabr 2018-ci ildə başa çatır.

□ **Əli RAİS,**
"Yeni Müsavat"

Bu il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 100 illiyi tamamlanacaq. Böyük yubileyin Azərbaycanda necə qeyd olunması ilə bağlı ən müxtəlif mövqelər var. Xüsusilə prezident İlham Əliyevin 100 illiyin dövlət səviyyəsində qeyd olunması barədə ötən ilin mayında verdiyi sərəncam məsələnin aktuallığını yubileyə doğru zaman keçdikcə artırır. Hazırda yubileyə bağlı göstərilən fəaliyyət qənaətbəxş hesab edil-
mir.

Böyük Quruluş Partiyasının sədri, deputat **Fazil Mustafa** bildirdi ki, bu məsələdə Gürcüstan və Ermənistan-dan xeyli geridə qalırıq: "Onların mətbuatını izləyib, hansı qərarları bu istiqamətdə qəbul etdiklərini bilirəm. Onlar artıq bir ildir bu proseslərə start veriblər. Yüksək səviyyədə də yüz illiyi keçirəcəklər. Təəssüflər olsun ki, biz də bu məsələdə xeyli laqeydlik hökm sürür. Ölkə prezidenti öz üzərinə düşəni edib və sərəncam verib. Amma ayrı-ayrı strukturlar məsələ ilə bağlı layihələrini ortaya qoymayıblar. Bu da onu göstərir ki, Cümhuriyyətin yüz illiyinə ümumi bir laqeydlik havası hökm sürür. Bu məsələni parlamentin son iclaslarında bir daha qaldırdım ki, belə hazırlıq olmaz. İndiyə qədər çoxsaylı işlər görülməli idi. Mədəniyyət nazirinə hətta film layihəsi belə təqdim etmişəm, artıq təqdim etmədən iki il ötüb. Heç bir reaksiya verilməyib. Ola bilsin ki, havaya fişəng atıb, deyəcəyik ki, Cümhuriyyətimizin yüz illiyidir. Bu tarixə in-

sanlara bu tarixin mahiyyətini anlatmaq kimi baxılmalıdır. Bunlar edilməyincə yaxşı bir ənənə qoyulmayacaq. Çünki bundan böyük tariximiz, yubileyimiz yoxdur. Açıqı, bu məsələdə xeyli məyusam. Əhəmiyyətli bir işlərin görüldüyünün izlərini də görmürəm. Biz təkliflər qaldırıq, bir şəxs çağırır soruşmur ki, nə edə bilirik. Məsələn, parlamentdə məsələ qaldırdım ki, Rəsulzadənin ata evi uşaq baxçasıdır. Bunun Rəsulzadənin ev muzeyinə çevrilməsi təklifi ilə çıxış etdim. Bu olarsa, Rəsulzadəyə aid olanlar ora yığılarsa, xaricdən materiallar gətirilərsə, Cümhuriyyətin yüz illiyində bundan gözəl hədiyyə olar? Ən azından Rəsulzadənin ruhu öz torpağında ona haqq verildiyinin şahidi olar. Elementar bir şeyləri etmiriksə, başqa nə edə bilirik? Bu il Bakının işğaldan azad olunmasının da yüz illiyidir. Bu şəhəri azad edən Nuru Paşanın xatirəsinin əbədiləşdirilməsi üçün atılan bir addım göstərə bilərsiniz? Heç bir məmur bu məsələdə milli fə-

2018 Cümhuriyyət ili - tarixi gününü necə qeyd etməli?

Fazil Mustafa:
"Bizim bundan böyük yubileyimiz yoxdur"

dakarlıq nümayiş etdirib, ən azından buna milli borc kimi baxmır. Gürcüstan və Ermənistan dövlət qurucularına qarşı münasibətini cüzi hissəsi bizdə yoxdur".

Nəsiman Yaqublu: "ABŞ, Fransa kimi dövlətlərə çatdırmalıyıq ki..."

Rəsulzadə Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, tarixçi alim Nəsiman Yaqublu bu bayramın bütün Azərbaycan xalqına aid olduğunu söylədi: "Bunun bir nümunəsi də tarix-

də olub, yeni bütün xalq birləşib, bu bayramı birlikdə qeyd edib. Bu da 1919-cu il mayın 28-də istiqlal bayramının bir iliyində olub. Düşünürəm ki, bu ilki yüz illiyi də həmin 1919-cu ildəki bir illiyə əsaslanıb, onun ənənələrindən yararlanıb qeyd etmək lazımdır. Bunun belə olması mütləq vacibdir. Çünki bu zaman qazanan dövlətimiz, xalqımız olur. Azərbaycan dövlətçiliyi üçün Cümhuriyyətimizin bütün dünyaya təbliğ olunmasının böyük əhəmiyyəti var. Bu, ona görə vacibdir ki, Şərqi, müsəlman, türk dünyasında ilk demokratik dövləti bizim yaratdığımızı dünyaya sübut edək. Biz parlamentli respublika yaratmaq-
la, bütün Şərqi və türk dünyasında yeni bir dövlətçilik sisteminin əsaslarını qoymuşuq. Eyni zamanda Qafqazda dövlətçilik ənənələrinin qurulmasında böyük xidmətlərimiz var. Bu məqamları dünya ictimai-

yətinə çatdırmalıyıq. Mən bilirəm ki, bunları gürcülər edəcəklər, çünki onların da bu il yüz illik bayramlarıdır. Bəzi məlumatlar almışam ki, ermənilər də buna ciddi hazırlaşır. Biz hələ bir az gecikmişik. Bu gündən başlayaraq, Cümhuriyyət geniş şəkildə təbliğ olunmalıdır, özü də çox sürətlə. Bu imkanı əldən verməmək üçün çox işlər görülməlidir. Yığılıb, toplaşılıb, əl çalmaqdan ibarət yubiley olmamalıdır. Bundan ötrü olduqca ciddi işlər görülməlidir. Cümhuriyyətin dəyərləri dünyanın aparıcı dillərinə tərcümə olunmalı və yayılmalıdır. Eyni zamanda vaxtla Cümhuriyyətimizi tanıyan dövlətlərə təmaslara girilməlidir. Amerika, Fransa, bu kimi dövlətlərə çatdırmalıyıq ki, siz 100 il əvvəl Qarabağ, Zəngəzur kimi ərazilərin bizə məxsus olmasını təsdiq edib, dövlətimizi də belə tanımasınız".

□ **Cavanşir ABBASLI**

Gürcüstan parlamentinin azərbaycanlı deputatı danışdı

Mahir Dərzili: "Ermənistanı blokadadan çıxaracaq yolun açılması gündəmdə deyil"

Gürcüstan baş nazirinin ölkə ərazisi vasitəsilə Ermənistanın Rusiyaya çıxışına şərait yaradılacağı barədə açıqlaması Azərbaycanda narazılıqla qarşılanıb. Hətta parlamentin sonuncu iclasında deputatlar da bu məsələ ilə bağlı etirazlarını bildiriblər.

Qeyd edək ki, Gürcüstan hökuməti ölkə ərazisi vasitəsilə Rusiyaya yüklərin, ehtiyac olacağı təqdirdə, nəzarətdən kənar Sxinvali regionu vasitəsilə daşınması üçün İsveçrənin SGS şirkəti ilə müqavilə imzalayıb.

**Baş nazir Giorgi Kvirikavi-
li bildirdi ki, əgər Kazbegi-Yuxarı Lars gömrük-buraxılış məntəqəsində fəvqəladə vəziyyət yaranarsa, yüklər qeyd olunan marşrutla daşına bilər:** "Bu müqavilənin heç bir maddəsi Gürcüstanın maraqlarını əleyhinə yönəlməyib. Söhbət ondan gedir ki, Yuxarı Lars gömrük-buraxılış məntəqəsi istiqamətində fors-majör situasiya zamanı, məsələn, güclü qar, yaxud sürüşmə baş verərsə, Sxinvali istiqamətində bu yol açıla bilər. Bu dəhlizdən həm Türkiyə, həm Ermənistan, həm də ölkəmizin tranzit potensialından yararlanan digər ölkələr istifadə edə bilər. Lakin bu, hələ ki birtərəfli im-

zalanmadır. Biz danışıqları davam etdiririk, çünki Rusiya tərəfindən irəli sürülən müəyyən şərtlər var ki, bizim üçün qəbul ediləməzdir".

G. Kvirikavi-
li bu sözləri Gürcüstan parlamentində çıxışında söyləyib.

Bəs görəsən, Azərbaycanın daim dəstək olduğu, bütün beynəlxalq layihələrində yer verdiyi Gürcüstan hökuməti Azərbaycanın maraqlarına zidd olan belə bir addımı ata bilərmi?

Gürcüstan parlamentində təmsil olunan azərbaycanlı Mahir Dərzili "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bu məsələ ilə bağlı son durumu şərh etdi.

O bildirdi ki, bir neçə ildir ki, Abxaziyadan keçən demir yolunun Gürcüstan üzərindən keçən hissəsi Ermənistan üçün açılması və Rusiyaya çıxış imkan verilməsi məsələsi aktuallaşıb: "Bu, Ermənistan tərəfin arzusudur və Rusiya da bunu istəyir. Həm-

çinin Azərbaycan tərəfin narahatlığı da anlaşılmalıdır. Mən Gürcüstanın bir azərbaycanlı vətəndaşı olaraq bu məsələni narahatlıqla qarşılayıram. Ancaq mən onu da qeyd etmək istəyirəm ki, bu günə qədər bir Gürcüstan rəsmisi bu barədə açıqlama verməyib. Bu barədə müzakirələr aparılmır və hazırda belə bir söhbət yoxdur. Mən Gürcüstanın siyasi həyatına beləmə və bu barədə rəsmi səviyyədə heç bir açıqlama verilməyib. Son dövrlər verilən açıqlama Yuxarı Lars adlanan ərazidən gələn avtomobil yolu ilə bağlı

olub. Bizim yeni yaradılan hökumətə etimad müzakirə olunan Gürcüstan baş naziri dedi ki, fors-majör situasiyalarda müvəqqəti olaraq avtomobillərin Sxinvalidən keçərək Gürcüstan ərazisinə daxil olması baş tuta bilər. Bu məsələ də hələ ki real deyil. Ermənistanın baş nazirinin Gürcüstana səfərində də bu məsələ müzakirə olundu. Hazırda gündəmdə olan həmin yolun yenidən qurulması və qış aylarında hava şəraiti ilə bağlı hərəkətin dayandığı dövrdə Sxinvalidən avtomobillərin Gürcüstana gəlməsidir".

Dövlət büdcəsinə yenidən baxıla bilər-səbəb neftdir

Azərbaycan nefti yeni ilin ilk günlərində qiymət artımı nümayiş etdirir. Neftimizin qiyməti 70 dollara çatıb.

Dünya analitik mərkəzləri, həmçinin nüfuzlu qurumlar qara qızılın qiymətinin bu il ərzində 50-60 dollar civarında dəyişəcəyini proqnozlaşdırırlar. Onu da qeyd edək ki, Azərbaycanın bu ilki dövlət büdcəsi neftin qiyməti 45 dollar olmaqla proqnozlaşdırılıb. Qiymətin bu həddən yuxarı olması şəraitində dövlət büdcəsinə yenidən baxılması ehtimalı varmı? **Suala cavab verən iqtisadçı-alim, İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım İctimai Birliyinin rəhbəri Azər Mehtiyev** bildirir ki, neftin hazırkı qiyməti Azərbaycan üçün əlverişlidir: "Bildiyiniz kimi, hökumət dövlət büdcəsini planlaşdırın zaman neftin qiymətini 45 dollardan hesablayıb. Hətta hiss olunur ki, həm Dövlət Neft Fondundan köçürmələr, həm də neft sektorundan digər daxilolmalar zamanı əsas oriyentir kimi bu qiymət götürülüb. Düzdür, dünya neft bazarı bir qədər proqnozlara uymayan, tez bir zamanda ciddi dəyişikliklərin baş verdiyi bir bazardır. Bu bazar üçün uzunmüddətli proqnozlaşdırma qeyri-mümkündür. Lakin bütün proqnozlaşdırmalarda ən azı bu il ərzində neftin dünya bazar qiymətinin 45-60 aralığında dəyişəcəyi qeyd olunur. Hər halda, Azərbaycan büdcəsində götürülən həddən aşağı düşməyəcəyi daha çox gözləniləndir".

Ekspert hesab edir ki, neftin qiymətinə dair proqnozlar ilin ortalarında Azərbaycan hökumətinin dövlət büdcəsinə yenidən baxması üçün əlverişli zəmin yaradır: "Nəzərə alsaq ki, seçki ilidir, eyni zamanda hökumətin bu il böyük inkişaf ilini kimi təqdim edir, onda neftin dünya bazar qiyməti indiki proqnozlar səviyyəsində olacağı təqdirdə, düşünürəm ki, büdcəyə yenidən baxılacaq. Əvvəlki illərin təcrübəsi də göstərir ki, hökumət buna həvəsli - həmişə neftin qiyməti büdcədəkindən yüksək olanda büdcəyə yenidən baxılıb. 2018-ci ildə bu, həm də təbliğat üçün əlavə imkanlar yaradacaq. Bu baxımdan, hökumətin haradasa bu ilin ortalarında büdcəyə yenidən baxmasını mümkün hesab edirəm".

□ **DÜNYA, "Yeni Müsavat"**

Deputat onu da qeyd etdi ki, Gürcüstanla Azərbaycan strateji müttəfiqdir, bütün məqamlarda, həm xarici siyasətdə, həm beynəlxalq qurumlardakı fəaliyyətlərində bu iki ölkə daim əməkdaşlıq və koordinasiya şəraitindədir: "Abxaziyadan keçən demir yolunun açılması məsələsi isə Azərbaycanın maraqları ilə yanaşı, Gürcüstanın da maraqlarına

ziddir. Bu, ilk növbədə işğalçının və qondarma Abxaziya respublikasının tanınması demək olardı. Bu həm də Gürcüstanın suverenliyinə, milli maraqlarına bir təhdiddir. Ona görə də heç bir halda mən bu demir yolunun açılacağına inanmıram, bu haqda müzakirə də getmir".

□ **Nərgiz LİFTİYEV**

İran rəsmi qurumları ölkədə baş verən iğtişaşları qızıdır. İran qüvvələri müəyyən etməyə çalışır. Hökumət hesab edir ki, vətəndaşların sosial-iqtisadi vəziyyətə etiraz olaraq küçələrə çıxmasından istifadə edən bəzi qüvvələr aksiyaların axarını dəyişməyə çalışıb. Maraqlıdır ki, şübhəli arasında keçmiş prezident Mahmud Əhmədinejadın adı keçir. SEPAH komandiri Məhəmməd Əli Cəfəri də aksiyaları qızıdır "Amadnews" kanalının Əhmədinejadın yaxın dairələrə məxsus olması ilə bağlı şübhələrin olduğunu bildirib.

Məsələ ondadır ki, Mahmud Əhmədinejadın hazırkı komanda ilə ciddi problemləri var və xüsusən də Amerikanın tətbiq etdiyi embargo yaraqlı gizli neft-qaz ticarəti apararı Babək Zəncaninin işində də onun adı hallanırdı. İddialara görə, Zəncani məhz Əhmədinejad vasitəsilə bu işə cəlb olunub və dövlətin böyük miqdarda vəsaitinin oğurlanması baş verib.

Əhmədinejadın qudası və hakimiyyəti illərində administrasiyasına rəhbərlik edən Rəhim Məşainin bəzi açıqlamaları dövlət rəhbərliyini qəzəbləndirib. Əhmədinejadın işə bütün təpkilərə baxmayaraq, qudasını müdafiə etməsi ona qarşı qəzəbi artırıb. Bu səbəbdən də ötən il keçirilən seçkilərdə Mahmud Əhmədinejad namizədliyini verəcəyini elan edib və bu hadisə İranda ciddi səs-küyə səbəb olub. Sonda ali dini rəhbər işə qarşıaraq Əhmədinejadın seçkilərə qatılmasının "məsləhət olmadığını" açıqladıqdan sonra o, geri çəkilməyə məcbur olub.

Əhmədinejadın əsas dəstəkçilərindən biri İranda siyasi İslamın əsas fikr sahiblərindən Ayətullah Misbah Yəzdidi olub. 2005-ci ildə məhz Misbah Yəzdidinin ruhanilərlə arasında fəaliyyəti və davamlı dəstəyi nəticəsində Əhmədinejad keçmiş prezident Həşimi Rəfsəncani-ni ikinci turda məğlub edərək prezident seçildi.

Mahmud Əhmədinejadın ikinci əsas dayağı isə heç şübhəsiz ki, İran silahlı qüvvələrinin əsas gücü hesab olunan SEPAH olub. Məhəmməd Xatəminin 8 illik "islahatçı" dönmindən sonra mühafizəkar kəsim və onun əsas dayaqlarından olan SEPAH generalı sət xət tərəfdarı Əhmədinejad dəstək verdilər. Bunu həm də bölgədə - İraq və Əfqanıstanda davam edən müharibələr, yüksələn anti-Amerika ab-havası da tələb edirdi. Ancaq sonralar SEPAH və Əhmədinejad arasında yollar ayrıldı və son seçkilərdən sonra isə Misbah Yəzdi də Əhmədinejadın dəstəyini kəsdi. Ancaq Əhmədinejad hələ də ambisiyalıdır və siyasi iddiasını gizlətmir.

Mahmud Əhmədinejad 1956-cı il oktyabrın 28-də İranın şimalında yerləşən Simnan ostanında Qarimsar rayonunun Aradan kəndində anadan olub. Bəzi məlumatlara görə, atası demirçi olub. Orta təhsilində əlaçı olub və 1976-cı ildə yüksək nəticə ilə Tehran Elm və Texnologiya Universitetinin inşaat mühəndisliyi fakültəsinə qəbul olub. Universiteti bitirdikdən sonra fakültədə qalaraq dərslər deyib. Həmin universitetdə nəqliyyat və rabitə ixtisası üzrə doktorluq müdafiə edib.

İslam İnqilabı zamanı tələbə hərəkatında iştirak edib. 1979-cu il noyabrın 4-də Teh-

İran siyasətinin qorxulu adamı - Mahmud Əhmədinejad...

Son iğtişaşlarda adı hallanan eks-prezident yenidən siyasətə qayıtmaq istəyir?

randakı ABŞ səfirliyinin ələ keçirilməsində fəallıq edən şəxslərdən biri olub. İran-İraq müharibəsinə qatılan Əhmədinejad SEPAH-in 6-cı ordusunda xidmət edib, ordu istehkam komandiri olub. Bundan başqa, Əhmədinejadın adı hökumət əleyhdarlarına işgəncə verilməsi, həmçinin "ölüm manqası" adlandırılan qrupun üzvü kimi hallansa da, İran rəsmiləri bu məlumatları təsdiqləməyib.

Müharibədən sonra 1993-97-ci illərdə isə Ərdəbil əyalətinin ostandarı vəzifəsini tutub. 2003-cü ildə isə İran paytaxtının bələdiyyə sədri seçilib. Tehranda çalışdığı zaman aktiv siyasətdə olub. İranın məşhur siyasi qəzetlərindən olan "Həmsəhri"ni ələ keçirib və qəzet vasitəsilə siyasi təbliğat aparıb.

2005-ci il iyunun 24-də keçirilən prezident seçkisinin

ikinci turunda o, İran siyasətinin nəhəngi hesab olunan Rəfzəncaniyə məğlub edərək prezident seçilib. Əhmədinejadın prezidentliyi dönəmi nisbətən yaxın tarix hesab olunur və İran xarici siyasətinin sət xəttə kökləndiyini çoxları xatırlayır. Onun zamanında ABŞ və İran müharibənin astanasında olub.

Əhmədinejad zamanında İran-Azərbaycan münasibətlə-

ri də xeyli soyuq olub. İki dövlət arasında münasibətlər qarşılıqlı ittihamlar və hətta səfirlərin geri çağırılmasına qədər uzanıb. 2009-cu ildə keçirilən növbəti seçkilərdə rəsmi rəqəmlərə əsasən Əhmədinejad 63 faiz səs toplasa da, İranda seçkilərin nəticələrinə qarşı ciddi etirazlar baş qaldırıb. Hökumət qüvvələri ilə toqquşmalarda onlarla etirazçı öldürülüb.

2013-cü ildə səlahiyyət müddəti başa çatan Əhmədinejad yenidən universitetə qayıdıb dərslər deyəcəyini bildirib. Ali Məhkəmənin sədri Ayətullah Sadiq Laricaniyə ünvanladığı məktubda Əhmədinejad 8 il prezidentlik dövründə şəxsi əmlakında baş vermiş dəyişikliklər barədə hesabat verib. Hesabatda Mahmud Əhmədinejad prezident seçilməmişdən əvvəlki dövrlə müqayisədə şəxsi əmlakında müəyyən artımlar olduğunu qeyd edib. Ey-

ni zamanda ailəsinin həyat şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün evini genişləndirdiyini yazıb.

Ancaq siyasətdən çəkilməyəcəyini desə də, eks-prezident bu vədinə əməl etməyib, tez-tez siyasi iddiasını ortaya qoymağa və siyasi proseslərdə görünməyə çalışıb. Bəlkə də nə vaxtsa yenidən qayıdacağına inamını itirmədiyi üçün...

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

AXCP sədrinin İran açıqlaması sət reaksiya doğurub

Bəs digər siyasətçilər nə düşünür?

İranda baş verən etiraz aksiyaları ilə bağlı Azərbaycan müxalifəti ehtiyatlı mövqə tutub. AXCP sədri Əli Kərimlinin mövqeyi isə siyasi cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb.

AXCP sədri facebookda paylaşdığı açıqlamasında ikili mövqə sərgiləyib. Hansı tərəfi dəstəklədiyini gizlətmək üçün prosesləri ən müxtəlif istiqamətlərdə şərh etməyə çalışıb.

Onun statusunda ən çox diqqətçəkən məqam isə budur: "Etiraf etmək lazımdır ki, İranda baş verənlər haqda etibarlı məlumatlar çox azdır. Hətta bir çox İran (o cümlədən Cənubi Azərbaycan) mühacir təşkilatları və İran üzrə ekspert sayılan əcnəbi alimlər də tam olaraq bu ölkədə nə baş verdiyini, etirazların arxasında hansı siyasi qüvvənin dayandığını, proseslərin hansı istiqamətdə inkişaf edəcəyini əminliklə söyləyə bilmir. Dəqiq məlumatlar az olduğundan çoxlu dezinformasiyalar yayılır. Müxtəlif, hətta bir-birini istisna edən versiyalar da irəli sürülür. Baş verənləri hakimiyyətdəki qrupların bir-birinə güc göstərmək is-

təyi kimi yozanlar da, etirazların gerçəkədən də sosial gərginliyə və siyasi hüquqsuzluğa xalq etirazı olduğunu müdafiə edənlər də, devrilmiş şahın tərəfdarlarının və digər fars millətçi təşkilatların dəstəklədiyi fars milli hərəkatı olduğunu iddia edənlər də var. Biz hələlik bu versiyaların heç birini istisna edə bilmərik".

AXCP sədrinin məlum mövqeyi bir çoxlarının ciddi etirazlarına səbəb olub. Onlardan biri də Avropada mühacir həyatı yaşayan tanınmış jurnalist Rövşən Ağayevdir.

Onun statusunu təqdim edirik: "AXCP sədri Əli Kərimli İran haqda məlumatın az olduğunu səbəb göstərərək bu ölkədə nə baş verdiyini əminliklə söyləyə bilməyəcəyini yazır və 7 bəndlik bir nəticə çıxarır. Bu nəticələrdən yadımda qalanda Əli bəyin İranın "daha demokratik" olmasını arzulamasıdır. İran haqda məlumatın azlığı mənə qəribə gərsənir, çünki bu bayram günləri bolluca vaxtım olsa da, İranda gələnlər məlumatları izləyib çatdırı bilmirdim. Üstəlik, köhnə hesabatlarla da baxmaq olar.

Məsələn, "Amnesty International"a görə, dünyadakı edamların 55 faizi İranın payına düşür, bu ölkənin qadın və vətəndaşları dördüncü onillikdir ki, adicə geyimə görə qamçılanıb, polis, bəsinin əlində əsir-yesir olub. Hökumət şəxsi həyata aid məsələlərə görə vətəndaşı meydanda daş-qalaq belə edir.

Fərdi azadlıqların olmaması nə vaxtsa partlayışa gətirməlidir - belə gec partlamasına, sadəcə, təəccüblənmək olar. Yeri gəlmişkən, Əli bəy girişdən əlavə 7 bəndlik yazısında azadlıq, insan haqları məsələsinə toxunmur. İranın daha demokratik olmasını arzulayarkən, orda bir az demokratiya olduğunu, (məsəl üçün seçkilər keçirilməsi) nəzərdə tutarsa, bu seçkilərin mahiyyəti haqda köhnə bir yazımın linkini verəcəm".

İstər sosial şəbəkələrdə, istərsə də mətbuat orqanlarında olsun, bu tipli qınaqlar çoxluq təşkil edir.

İranda etiraz aksiyaları ilə bağlı Azərbaycanın tanınmış əksər siyasətçilərinin, partiya sədrlərinin mövqələri arasında həm oxşarlıq, həm də fərqli cəhətlər yaranıb.

Məsələn, Müsavat başqanı

Arif Hacı yazıb: "Baş verənlərin bütün dünyanın diqqət mərkəzində olması təbii. İranın dünya düzənində, xüsusilə regionda gedən proseslərə təsir imkanları böyükdür.

Uzun sərhədimiz, ciddi iqtisadi əlaqələrimiz, ortaq dini-si həyata aid məsələlərə görə vətəndaşı meydanda daş-qalaq belə edir.

Dünya üzrə soydaşlarımızın əksəriyyətinin yaşadığı ölkədəki gelişmələr, sonradan proseslərin hansı istiqamətə yönəlməsi, həm də milli təhlükəsizliyimiz baxımından çox mühümdür.

İran bizim üçün nə İraq, nə Əfqanıstan, nə də Suriyadır. İranda baş verən dəyişikliklər Azərbaycana da təsir edəcək. İran isə hökmən dəyişəcək.

Bu hadisələrdən sonra İran fərqli bir dövlət olacaq.

Arzu edək və imkanlarımız çərçivəsində çalışaq ki, İran daha yaxşı: demokratik, dünyəvi, insan haqlarına, beynəlxalq hüquqa hörmətlə yanaşan, milli ayrıseçkilik, şovinizm siyasətindən uzaq bir dövlət olsun".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə: "İranda baş ve-

rən hadisələr təkə bu ölkənin deyil, regionun və eləcə də dünyanın diqqət mərkəzindədir. İranda etirazları doğuran səbəblər nədir?

1. İdeoloji dövlətlərin hamısının süqutu qaçılmazdır. Onların yerini gec-tez hüquqi dövlətlər tutacaq.

2. Belə vəziyyət illərlə davam etsə də, insanlar avtoritar və sət qanunlar altında uzun zaman yaşayır.

3. Yaxın Şərqdə dini dövlətlərin mötədil, radikal, ilımlı, ənənəvi və tərifiçiliyə aid bütün "növləri və formaları" sınaqdan çıxarıldı. Qəti qənaətə gəldi ki, din dövlətdən ayrı olmalı və dünyəvi idarəetmə hakimi olmalıdır.

4. Azad insan şüuru və fəlsəfəsi bütün mentalitet və adətləri gec-tez yıxacaq, kimse onun qarşısında duruş gətirməyəcək. Milli dövlət adı altında pərdələnərək, öz hakimiyyətlərini quranlar hüquqi dövlət quruculuğundan qaça bilməyəcəklər.

5. Bunu xarici dövlətlərin müdaxiləsi və təhriki hesab etmək doğru deyil, bu, həm də iqtisadi və sosial siyasətin yarıtmazlığının nəticəsidir.

6. Geniş etirazlara bəhanə sosial - iqtisadi vəziyyət olsa da, köklü səbəb insanların mövcud rejimə yaşamaq istəməməsidir.

7. İranda rejim dəyişikliyi regiona və bizə də müsbət təsir göstərəcək".

□ Cavansir ABBASLI "Yeni Müsavat"

Dekabrın 25-dən Tufandağda itkin düşmüş gənc alpinistlər - Babur Hüseynov, Namin Bünyatov və Fəridə Cəbrayılzadənin axtarıları artıq on günə yaxındır ki, nəticə vermir. Günlər keçdikcə onların sağ qalma ehtimalı da azalmaqdadır.

Məsələ burasındadır ki, axtarış aparılan günlər ərzində alpinistlərin heç kiçik bir izlərinə də rast gəlinməyib. Axtarış qrupunun ərazidə üç istiqamət üzrə işlədikləri söylenilir. Lakin buna baxmayaraq, heç bir nəticə yoxdur. Gənc alpinistlərin yürüş etdikləri günlərdə Tufandağda bir neçə yerdə qar uçqunu baş verib. Uçqun nəticəsində ərazidə təxminən 3 metrə qədər qar var. Lakin itkin düşən alpinistlərin üzv olduğu "Gılavar" - hava və ekstrim idman klubunun rəhbəri Ziya Qasimov bakiptv.az saytına müsahibəsində bildirib ki, qrup üzvləri qar uçqununun altında qalmaya bilərlər: "Qar uçqununun altında qalma versiyası daha çox səsləndirilir. Amma onların bir əşyası tapılmayıb deyə 100 faiz nəse demək olmur. Biz bu versiyanın üzərində dayanıb, gücü qar uçqununun altında adam axtarmağa sərf etsək, sabah isə onların, məsələn, Qəbələdə meşədə başlarına bir iş gəldiyini öyrənsək, bu çox böyük faciə olar. Bu səbəbdən bütün versiyaları işləyirik".

İtkin alpinistlərin dostları isə musavat.com vasitəsilə ictimailəşdirdikləri müraciətlərində müvafiq qurumlardan xaricdən texnikanın gətirilməsini, təcrübəli alpinistlərin işə cəlb olunmasını, qar eridən maddələrdən istifadə edilməsini xahiş etmişdilər. Onlar iddia edirlər ki, ərazidə olublar və müşahidə ediblər ki, axtarışlar heç də lazımi səviyyədə aparılmır.

Müraciətdən sonra yanvarın 3-də Quba rayonunda

Tufandağ sırrını vermir-itkin düşən alpinistlərlə bağlı son durum

Alpinistlərin dostları xaricdən əlavə qüvvənin gətirilməsini tələb edirlər; axtarış qrupu bildirir ki, bütün qüvvələr iş başındadır, amma nəticə yoxdur...

dağlıq ərazidə itkin düşmüş alpinistlərin axtarıları ilə əlaqədar Fövqəladə Hallar Nazirliyində (FHN) fəvqəladə hallar nazirinin müavini, general-leytenant Etibar Mirzəyevin rəhbərliyi ilə əməliyyat müşavirəsi keçirilib. Bildirilir ki, əməliyyat müşavirəsində axtarış-xilasətmə işlərinə cəlb olunmuş qurumların rəhbər şəxsləri iştirak ediblər.

Əməliyyat müşavirəsində alpinistlərin axtarıları ilə əlaqədar bu gündək görülən işlər təhlil olunub, növbəti günlərdə görülməli işlər nəzərdən keçirilib və müvafiq göstərişlər verilib.

Qeyd olunub ki, son günlər meteoroloji şəraitin kəskin pisləşməsini nəzərə alaraq axtarış-xilasətmə tədbirləri davam edib.

Məsələ sosial şəbəkələrin də gündəmindədir. Bir çox ictimai şəxslər itkin düşən alpinistlərlə bağlı statuslar yazaraq, onların dostlarının müraciətlərində haqlı olduqlarını söyləyirlər.

İtkin düşən alpinistin dostu Emin Abbasov da "Yeni Müsavat"a təsdiqləyib ki, müraciətlərini yaydıqdan sonra məsələ daha da ictimailəşdi: "İnsanlar indi daha çox məsələ ilə maraqlanırlar. Axtarışlar da

bildiyim qədəri ilə müraciətlərdən sonra bir qədər gücləndirilib. Ancaq məsələni siyasiləşdirmək istəyənlər şəxslər də var ki, biz bunun əleyhinəyik. Prosesi siyasiləşdirmək olmaz. Burada məsələ 3 gəncin həyatından gedir".

"Gılavar" - hava və ekstrim idman klubu isə yanvarın 4-də bəzi media qurumlarını qınayan bəyanat yayıb. Belə ki, klubun rəsmi sahifəsində aşağıdakılar bildirilib: "Bəzi media qurumları qeyri-peşəkarlıq göstərərək yanlış informasiyalar verməyə davam edirlər. Birbaşa klubun direktoru Ziya Qasimovun

4 mərhələdən ibarət icazə alınır. Klubun və rəsmi orqanların xəbəri olur. Gedəcəkləri marşrut da öncədən müəyyənləşir, ancaq həyati təhlükə olarsa, dağda onlar başqa marşrutdan məcburi istifadə edə bilərlər».

"Yeni Müsavat"a danışan "LAYF" Xeyriyyə İctimai Birləşməsinin sədri alpinist Emil Vəliyev bildirib ki, əslində indiki şəraitdə alpinistlərin geyimləri onları qardan qoruya bilməz: "Uçqun zamanı tēmas qarda və ya çadırda ola bilər. Əgər uçqun zamanı tēmas qardırısa, o zaman geyim uzun müddət kömək etmir. Ən yaxşı geyimlər belə bir müddət sonra islanmağa başlayır. Əksər geyimlər, tanınmış brend ayaqqabılar belə yağışdan qoruma da, qardan qoruma deyil. Ancaq qarla tēmasda olan zaman birinci təsir edən soyuqdur. Soyuqdan isə yalnız qaz tükündən olan xüsusi geyimlər qoruyur. İnanmıram ki, dekabr ayında alpinistlər bu geyimlərlə dağa getsin. Kurtkalar qaz tükündən ola bilər. Şalvarlarda isə bu belə deyil. Çünki bizim dağlarda çox da soyuq olmadığı üçün alpinistlər çox zaman bu cür geyimlərdən istifadə etmirlər".

E. Vəliyev bildirib ki, alpinistlərin itkin düşdüyü yerdən Qəbələyə, Xınalığa, qərargah qurulan yerə də getmək olar: "Sadəcə olaraq oradan Rusiyaya keçmək olmaz. Dağıstana keçmək üçün gərək özümüzün "Şahdağ", «Bazardı-zü" kimi 4000-lik zirvələr keçilsin ki, bunu etmək mümkün olsun. Fiziki olaraq kiminsə gedə biləcəyini söyləyə bilmərəm. Ancaq marşrutlar var".

□ Əli Rais, "Yeni Müsavat"

Eldar Mahmudovun 1 milyardlıq xəyanəti bağışlanmayacaq

Sabiq nazir istintaqın yekununda qandallanacaq

3 il əvvəl işdən çıxarılan sabiq nazir Eldar Mahmudovun həbsi məsələsi gündəmdədir. 2015-ci il oktyabrın 17-də tutduğu vəzifədən çıxarılandan sonra yaxın çevrəsində gerçəkləşən həbslər dalğasında keçmiş nazir yaxasını istintaqçılardan kənar tutmaq bacarmışdı. 2016-cı il tam olaraq, 2017-ci ilin 10 ayını da Eldar Mahmudov bu vəziyyəti davam etdirib bildi. Artıq hər kəsdə belə bir fikir formalaşmışdı ki, Eldar Mahmudov istintaqa çağırılmayacaq, dindirilməyəcək.

Ötən ilin noyabrında isə Eldar Mahmudovu ilk dəfə istintaqa çağırıdılar və "MTN işi"nin növbəti mərhələsi başladı. Zərərçəkənlər Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İstintaq İdarəsinin önünə gedib sa-

nın da sabiq nazir üçün çox narahatlıqlarla zəngin olacağı xəbərləri gəlməkdədir. Bildirilir ki, sabiq naziri yaxın çevrəsində olmuş, hazırda həbs həyatı yaşayan generallarla üzləşdirəcəklər. Ötən il belə bir üzləşmələrdən biri artıq baş tutub.

Eldar Mahmudovla ləğv olunmuş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi Energetika və Nəqliyyat Səhələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin rəisi olmuş Akif Çovdarov üzləşdirilib. Üzləşmə mövzusunun Eldar Mahmudovun ölkədən 1 milyard

dollar çıxarması ilə bağlı olduğu gələn xəbərlər sırasında.

Keçmiş MTN polkovniki İlham İsmayıllı Eldar Mahmudovun barəsində yayılan xəbərlər və həbsinin gözlənilməsi haqda ölkə.az-a deyib ki, ittihamların hamısı ölkədən pul çıxarmaq, pul mənimləməklə bağlıdır: "Rəqəmlər isə milyarddan aşağı deyil. Eldar Mahmudovu da 1 milyard dolları ölkədən çıxardıqına görə sorğu-sual edirlər. Eldar Mahmudovun Akif Çovdarovla üzleşdiyi ehtimal olunur.

Çovdarov da demir ki, hansısa əməliyyatı həyata keçirərkən Eldar Mahmudov bizə mane olub. O da ölkədən pul çıxarılmaması barədə danışır".

Əvvəllər Eldar Mahmudovun tutulmayacağı barədə açıqlamalar verdiyini deyən İlham İsmayıllı qeyd edib ki, artıq hesab edir ki, Eldar Mahmudovu ölkədən pul çıxardığına görə həbs edəcəklər.

Yada sallaq ki, hazırda Eldar Mahmudovun qudası, Beynəlxalq Bankın sabiq prezidenti Cahangir Hacıyev də maliyyə xəyanətinə görə həbsdədir. Onu 15 milyard dolları ölkədən çıxarmaqda ittiham edib həbs etmişdilər. Sonradan ittihamların bir qismi təsdiqini tapmasa da, C.Hacıyev 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum edildi.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Oğurlanmış gələcək

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Hansı yazıq doğdu bizi,
Qucağı boş, yerdə dizi.
Öldürmüşük dedəmizi
Goruna and içmək üçün"

(Vahid Əlifoglu)

Keçən ilin son günlərində xəbər lentində bir oğrunun xaricdə həbsi, ölkəmizə ekstradisiyası haqda oxumuşdum. Belə baxanda adı, Azərbaycan gündəmi üçün özəlliklə diqqət cəlb etməyən olay idi: kimsə banklarımızdan hansındansa pul oğurlayıb, xaricə köçürüb, aradan çıxıb, indi quyruğu ələ keçib və sairə. Yaddaşımızı zorlamadan hər birimiz azı 10 belə əhvalatı yada salırıq. Bəs mənim diqqətimi niyə çəkmişdi? Məsələ ondadır ki, texniki yanlışlıq üzündən həmin oğrunun ölkəmizə gətirildiyi gün... sabahki gün kimi qeyd olunmuşdu. Lap açıq yazsam, ayın 29-da verilən xəbərdə cinayətkarın ayın 30-da Azərbaycana gətirildiyi yazılmışdı.

Bu mənə obraz, simvol kimi maraqlı gəldi. Sanki Azərbaycan artıq zaman maşını qayırbdır, hüquq-mühafizə orqanlarına istifadəyə veribdir, hansı dövrə istəsələr gedərlər, harda istəsələr adamın ciyərini çıxardarlar. Daha zamanın heç bir dəyişində bunlardan gizlənmək mümkün deyildir. Eyni zamanda, tək keçmişimizi və bugünümüzü deyil, gələcəyimizi də əlimizdən alarlar, heç nə də eləyə bilməzsən. Uzağı təzədən bir karikatür müxalifət təşkilatı düzəldib anekdot bir kinorejissoru ona rəhbər seçərsən, o da sənə elə bir "Mozalan" satirik kinojurnalı göstərir ki, yandığından dombalaq aşarsan.

Gələcəyin oğurlanması doğrudan da mümkündür, bu heç də hansısa obrazlı, poetik-romantik-fantasmaqorik xəyallar deyildir. Biz azərbaycanlılar adətən korrupsiyaya nəşə uzaq, virtual, gözəgörünməz, bizə dəxli olmayan bir şey kimi baxırıq. Halbuki o, hər an bizim yanımızda, evimizdə, ailəmizdə, canımızda, qanımızdadır. Dindarlar bağışlasın, lap "şah damarımızdan da yaxındır" korrupsiya.

Misal üçün, sən pulunla, dövlət büdcəsi hesabına qış istirahət mərkəzi tikirlər, sonra ora getməyin və kanatda yellənməyin də pulunu səndən alırlar. Qışqırda-qışqırda, basabasla. Heç ağlının ucuna da gəlmir ki, ey dadi-bidad, axı mən bunun faktiki yiyəsiyəm. Bəs niyə ikiqat pul verim?

Yaxud, uşağı daim apardığın bir əyləncə mərkəzində günlərin bir günü elan edirlər ki, daha bura bağlanacaqdır, obyektin bütün şələ-küləsini toplayıb aparıb ayrı yerdə, misal üçün, Buzovnadada məşhur oliqarxın ərazisində açacaqlar. Uşaq kədərli xəbərdən doluxsunur, sən isə ona ilk həyat korrupsiya dərşinin verildiyini düşünürsən. Ancaq əlindən nə gəlir? "Biz kimik, məclis onun məclisidir" - o qəzəldə deyilən fason... Eyni zamanda bir vaxtların Bakı uşaq qatarının yoxa çıxmasını xatırlayırsan.

İş nostaljiyə dönübsə, birini də yazım. "Gənclik" metrosu tərəfdə Azərbaycan KP MK-ya məxsus rezidensiya vardı. İndi də elə bənzər funksiyaları daşıyır - rəhbərliyə məxsusdur. Ancaq 1988-90-cı illərdə o idarəyə rəhbərlik edən adam oranın hovuzunu bilirsinizmi kimə vermişdi? Məktəblilərə, uşaqlara! Pulsuz istifadə üçün. Adamlar isə ona vedrə bağladılar. Çünki biz tarixən korrupsiya aşıqı olmuşuq, oğrular, yolkəsənləri sevmişik. Sevməsək də qorxmuşuq, baş əymişik.

Zamanda səyahət məntiqlə problemlidir. İlk növbədə, paradokslar qaçılmazdır. Örnək üçün, adam gedib keçmişdə özünü necə görə bilər ki? Yaxud hesab elə, gedib ulu babanı öldürdün, bəs özün gələcəkdə necə yaransan? Qayıdıb babanı necə öldürərsən? Bunun, deyəsən, elmi adı da elə "baba qatili paradoksu"dur. Demək, keçmiş səyahət mümkün deyildir. Ancaq bugünkü həyatımıza baxanda hərdən mənə elə gəlir, bizdən kimsə keçmişimizə gedərək bizim babamızı öldürmüşdür. Yoxsa bu nə gələcəkdir biz yaşayırıq? Bu heç keçmişə və indiye də oxşamır.

Strateji müttəfiqimiz Türkiyə ilə ən böyük qonşumuz Rusiya ətrafında 2018-in xeyli dərəcədə aydınlıq il, kritik bir il olacağı gözlənilir. O mənada ki, Ankara-Moskva, Moskva-Qərb (ABŞ) və Ankara-Qərb (ABŞ) münasibətlərində kulminasiya məqamının məhz bu il yetişəcəyi qaçılmaz hesab edilir. Rusiyaya özünə üç böyük təhlükədən biri elan edən ABŞ-ın yeni Milli Təhlükəsizlik Strategiyası açıqlanandan sonra əksər ekspertlər hətta yeni "soyuq savaş"ın labüdlüyündən danışmağa başlayıb.

Rusiya-ABŞ (Qərb) münasibətlərində artan gərginlik isə sübhə yox ki, Türkiyə-Rusiya və Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin xarakterinə və bölgədəki geosiyasi duruma da inikas edəcək. Demək, Dağlıq Qarabağ problemi ətrafında da yeniliklər istisna olunmur. Nəzərə alsaq ki, Rusiya təzə ildə də Azərbaycanın aparıcı silah tədarükçülərindən biri olacaq və Dmitri Roqozinin son Bakı səfəri buna şübhə saxlamadı, o zaman Azərbaycan da prosesləri diqqətlə izləmək zorundadır.

İl təzəcə başlar-başlamaz, "Rza Zərrab işi" ilə bağlı ABŞ məhkəməsinin çıxardığı qərar yuxarıdakı qənaətin doğruluğunu isbatlayan ilkin əlamətlərdən sayıla bilər. Türkiyə rəsmilərinin faktua reaksiyasından belə nəticə hasil olur ki, Ankara-Vaşinqton münasibətlərini növbəti və daha sərt sınaq gözləyir. Suriya (Yaxın Şərq), PKK (PYD-YPG), İŞİD, son olaraq isə Qüds məsələləri ilə bağlı bu münasibətlər onsuz da soyuq dövrünü yaşayır. Üstəlik, Türkiyənin sanksiyalar altında olan Rusiya ilə əlaqələri ilbəil dərinləşdirməsi, bu əlaqələrin ələxüsüs da hərbi-texniki sahəyə keçməsi, nəhayət, Ankara və Moskvanın Yaxın Şərq (Suriya) məsələsində yaxından əməkdaşlıq etməsi və ABŞ-ı "bortdan kənarda" qoyması Vaşinqtonu ciddi narahat edir.

Söhbət indi həm də Türkiyənin Rusiyadan alacağı, ABŞ-da və NATO-da böyük qıcıq doğuran "S-400" zənit-raket komplekslərindən gedir. Məlumdur ki, bununla bağlı iki ölkə arasında 2 milyard dollarlıq müqavilə imzalanıb. Bu komplekslər üçün Türkiyə artıq xüsusi alay komandanlığı yaratmışdır. Məlumatla görə, komandanlıq 2 tabor və 4 bölükdən ibarət olacaq. Ölkə ərazisindəki 2 taborda hər bi-

Bakının böyük müttəfiqi və böyük qonşusu hədəfdə - kritik il

Türkiyə və Rusiyaya sanksiya xəbərdarlıqları; təzə il bəd anonslarla başladı; "Stratfor" 2018-i "cəncəl il" adlandırdı - səbəb...

rində 72 olmaqla, ümumilikdə 144 raket hər an buraxılış üçün hazır vəziyyətdə saxlanılacaq.

Bu da artıq faktıdır ki, bir sıra cəhdlərə rəğmən, ABŞ "S 400"lə bağlı alqı-satqı müqaviləsini engəlləyə bilməyib. Beləcə, qardaş ölkə ilə ABŞ arasında da gizli-açıq gərginlik artan temple davam edir və onun hansı nöqtəyə kimi inkişaf edəcəyi günün, ilin əsas suallarından biri olaraq qalır.

"Amerikalıların hədəfi Türkiyənin daxildəki stabilliyi pozmaqdır". Bu arada belə bir sensasion xəbərdarlıqla rusiyalı filosof və ideoloq, Kremlin "danışan dil"lərindən sayılan Aleksandr Duqin "Aydınlıq" qəzetində dərc olunan məqalədə çıxış edib (axar.az).

"Amerikanın Türkiyəyə qarşı sanksiya tətbiq etmək üçün bəhanəyə ehtiyacı var. Bizim və İrənin başına gələnlər göstərir ki, Türkiyə bunun qarşısını ala bilməyəcək. Dövləti yolla buna hazır olmalısınız. ABŞ-ın gerçəyə ehtiyacı yoxdur. Türkiyəyə təzyiqlər üçün siyasi şou halına gələcək sanksiyalara hazır olmalısınız. Tək çarə Türkiyənin Rusiya, İran və Çinlə əlaqələri artırmasıdır. Sanksiyalara hazır olmasanız, bu qərbyönlü qruplara Ərdəşana hücum üçün işarə olacaq", - deyir o əlavə edib.

Bu yerdə xatırladaq ki, A. Duqin Türkiyə rəhbərliyini 2016-cı ilin iyulunda hərbi çevriliş cəhdi barədə xəbərdar eləmiş politoloqlardandır (həmin olaydan az öncə Duqin Türkiyədə olmuşdu). Hərbi qiyam cəhdinin uğursuz alınmasında Rusiyanın Türkiyəyə verdiyi kəşfiyyat-informasiya dəstəyinin də mühüm rol oynadığı deyilir.

Rusiya-Türkiyə tandemi möhkəmləndikcə yəqin ki, Ankaraya və Moskvaya qarşı sanksiyalar da gözlənilən effekti verməyəcək. Bununla belə, yenə əsas hədəfin Rusiya olacağına təxmin etmək mümkündür.

"2018-ci ildə ABŞ silsilə genişləndirilmiş sanksiyalar vasitəsilə Moskvaya təzyiqləri artıracaq. Sanksiyaların hədəfi Rusiyanın maliyyə sabitliyi, onun müdafiə səmərəliliyi, oliqarxları və reputasiyası olacaq". "Yeni Müsavat" xəbər verir ki, bu barədə ABŞ-ın "kölgə kəşfiyyatı" sayılan "Stratfor" analitik qrupunun dünən açıqladığı materialda deyilir.

Müəlliflərə görə, ABŞ və Rusiya arasında gərginliyin azalmasının əlamətləri müşahidə edilmir. "Fevralda ABŞ-ın Maliyyə Nazirliyi genişləndirilmiş sanksiyalar barədə ətraflı məlumatları təqdim edəcək. Yeni məhdudlaşdırıcı tədbirlər ilk növbədə Rusiyanın suveren borcuna və oliqarxlara qarşı

yönələcək. Bu, Rusiyanın Amerikadakı son prezident seçkilərinə müdaxiləsinin təhqiqatı ilə bağlıdır", - deyir materialda daha sonra bildirilir.

"Stratfor"un proqnozuna görə, 2018-ci ildə ABŞ yəqin ki, Rusiyanın 1987-ci il müqaviləsini pozan və texnologiyalar satan müdafiə təyinatlı şirkətlərinə qarşı da sanksiyalar tətbiq edəcək: "ABŞ-ın Ticarət Nazirliyi sözügedən müqaviləni pozan və silah hazırlanmasında iştirak etdiyi hesab olunan şirkətlərin siyahısını hazırlayır".

"Kölgə kəşfiyyatı"nın qənaətinə, bu xüsusda 2018-növbəti "cəncəl il" olacaq. "Ancaq Vaşinqton Moskvaya qarşı daha hansı vasitələrdən istifadə haqda götür-qoy etdiyi zamanda Rusiya da öz iqtisadiyyatını təcrid etməklə və Asiya-Sakit Okean regionu, Yaxın Şərqlə körpülər qurmaqla özünə qarşı daha sərt sanksiyalara hazırlaşır" - "Stratfor" sonda əlavə edib.

Sadalanmalar və mümkün gözləntilər fonunda, o sırada Qarabağ məsələsi ilə bağlı Moskva-Bakı-Ankara formatının ehtimal edilən aktuallığı fonunda rəsmi Bakının 2018-ci ildə daha ehtiyatlı və tarazlı, eyni zamanda çevik xarici siyasət yürütmək imperativini ortaya çıxarır. Təbii ki, qardaş Türkiyə ilə sinxron rejimdə...

☐ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Son günlər İranda baş verən hadisələr dünyada, o cümlədən ölkəmizdə bir nömrəli hadisə olaraq izlənməkdədir. Siyasətçilər, ekspertlər Yaxın Şərqi güclü oyunçularından birinə çevrilən İranın daxili siyasi və iqtisadi vəziyyəti ilə bağlı fərqli mühakimələr yürüdürlər.

İrandakı hadisələr daxili etiraz idi, yoxsa İran rəsmilərinin iddia elədiyi kimi, xarici güclərin dəstək verdiyi qiyam? Bu hadisələrin sonucları nə ola bilər? İlk dəfə idi ki, İranda böyük mitinqlərdə Güney Azərbaycan türkləri iştirak etmədi. Bunun səbəbləri nədir?

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, xeyli vaxtdır dünyada global iqtisadi böhran başlayıb. Bu böhran öz arxasında siyasi böhran gətirir: "İndi dünyada idarə olunan siyasi böhranlar mərhələsinə qədəm qoyulub. Bu da global iqtisadi böhranın təsirlərinin ABŞ-dan, Avropadan, İsraildən kənarlaşdırılması üçündür. Siyasi böhranı başqa ərazilərə, dövlətlərə transfer edirlər. Beləliklə, süni surətdə ərəb inqilablarını yaratdılar. İndi isə o prosesi İrana və Türkiyəyə daşımaq istəyirlər: "İranda və Türkiyəni Yaxın Şərqdəki destabilizasiya prosesinə qoşmağa çalışırlar. İranda son hadisələrə bu aspektdən baxmaq lazımdır. Eynilə Liviya, Yəmən, Misir, Suriya xalqları da qalxmışdılar ayağa və hakim rejimlərdən xilas olmaq, demokratiya qurmaq arzularını dilə gətirdilər. Onların ayağa qalxmasına kənarından dəstək verilməyə başlandı. Xalqın üsyanlarını kənar güclər xalqın öz əleyhinə yönəldilər. Nəticədə ayağa qalxan ərəblər xoşbəxt olmadılar, əvvəlkindən daha dəhşətli vəziyyətə düşdülər. Bu nümunə göz önündədir. Azərbaycan türkləri də bu nümunəni dərk etdiklərindən İranda hadisələrdə iştirak etmədilər. İndiki halda Cənubi Azərbaycan türkləri bunu aydın şəkildə başa düşürlər.

İranda hadisələr dayanmasa, bu hadisələr İrani Suriyanın gününə çıxaracaq. Çünki ABŞ və İsrail bu prosese müdaxilə etməklə bağlı bəyanat veriblər. Açıq görünür ki, onlar İrana müdaxiləyə hazırlaşsınlar və bəhanə axtarırlar. Biz belə müdaxiləni İraqda, Liviyada, Suriyada, Misirdə, Yəməndə gördük. İranda indiki hadisələr mahiyyətə yanlışdır, formaca düzgündür. Formaca ona görə düzgündür ki, ölkədə iqtisadi durum pisləşib, qiymətlər bahalaşmış, sosial problemlər artıb və insanlar buna etiraz edirlər. Mahiyyətə ona görə yanlışdır ki, bu ayağa qalxmaya kənarından-ABŞ və İsraildən, Avropanın bəzi dövlətlərindən dəstək verilir. Beləliklə, iqtisadi məsələ keçir arxa plana, siyasi məsələ önə çıxır. Bu da sonda xalqın əleyhinə çevriləcək. Necə ki, sadaladığım ərəb ölkələrində çevrildi. İranın daxili işlərinə müdaxilə edənlər İran xalqının maraqlarını deyil, öz maraqlarını güdürlər. Güney Azərbaycan türkləri də bunu yaxşı başa düşürlər və həmin prosese qatılmamaqla düzgün edirlər. Soydaşlarımız tamamilə düzgün mövqedədirlər. Neçə ki, kənarından müdaxilə var, soydaşlarımız bu proseslərdə iştirak etməməlidirlər. Azərbaycan türkünün genetik informasiyasında ədalətsizliyə üsyan qoyulub. Əsl türk odur ki, o, ədalətsizliyə üsyan edə bilər. Ona görə İslam peyğəmbərinin hadisələrində də türklər ədalətli bərpə edən millət kimi təqdim olunur. Məsələn, təkə SSRİ zamanında üç dəfə, 6 dəfə isə çar Rusiyası zamanında çarə qarşı Azərbaycanlıların üsyanı olub. İranda da dəfələrlə Azərbaycan türklərinin üsyanı olub. İndiki hadisələrdə Cənubi Azərbaycan türklərinin

İran hadisələrinə Azərbaycan

siyasi elitasından fərqli reaksiyalar

Güney Azərbaycan türklərinin aksiyalara qoşulmamasına da münasibət birmənalı deyil

iştirak etməməsi də bizim genetik yaddaşımızla bağlıdır. Azərbaycan türkü heç vaxt kənar təhrikə oyunlara girməz. Azərbaycan türklərinin ən böyük üstünlüyü odur ki, o, yalnız özündən qaçınan səbəblərdən ədalətsizliyə qarşı çıxır".

S.Cəlaloğlu vurğuladı ki, İranda hadisələrə daha da böyü- sə və oraya xarici müdaxilə olsa bundan qonşu dövlət olaraq biz də ciddi zərbələr ala bilərik: "İranda hərbi müdaxilə olarsa və ölkə daha da qarışarsa, Azərbaycan dövlət olaraq çox böyük təhlükə ilə üz-üzə qala bilər. Bizim ən böyük sərhədimiz İrandır, İran böyük iqtisadi partnyorumuzdur, İranda 30 milyondan artıq türk var. İrana müdaxilə olsa, soydaşlarımızın azı 10 faizinin Azərbaycana pənah gətirməsi qaçılmazdır. Azərbaycan isə istər-istəməz onları qəbul etməli olacaq. Belə olan halda Azərbaycan demək olar ki, sosial kollablaşdır. Odur ki, hadisələrin bu cür inkişafı Azərbaycan dövlətini misli görünməmiş ağır duruma üz-üzə qoyar, həmçinin Türkiyənin də maraqlarına ziyan vurur".

ADP sədri hesab edir ki, İranın çıxış yolu var: "Yeganə yol hakimiyyətlə narazı qüvvələrin danışıq getməsidir. Vətəndaşların iqtisadi problemlərinin həllini dövlət öz üzərinə götürməlidir. Başqa çıxış yolu yoxdur. Əks halda, prosese xarici güclərin müdaxiləsi qaçılmazdır".

Ana Vətən Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalı isə bildirdi ki, İranda narazılıqlar və bu narazılıqların ifadə forması olan mitinqlərin səbəbini İranın daxili axtarmaq lazımdır: "Uzun illərdən bəri İranda hakimiyyətdə olan rejim kifayət qədər İran əhalisi içərisində etirazlar doğurmaqdadır. Bundan öncəki illərdə də hakimiyyətə qarşı etirazlar olmuş və həmin etirazlar amansızlıqla yatırılıb. İndi növbəti dalğadır. İranda müasir nəsil yetişməkdədir, yüzminlərlə insan xaricdə təhsil alıb. Onlar öz ölkələrindəki sistemi qəbul edə bilmirlər, qapalı cəmiyyətdən qurtulmaq istəyirlər. Əlbəttə, İranda kütləvi aksiyaların genişlənməsində ayrı-ayrı ölkələrin də maraqları var. ABŞ-in, İsrailin, Səudiyyə Ərəbistanı və Avropa ölkələrinin bəzələrinin İranla münasibətləri gərgindir. Bu ölkələr də maraqlıdırlar ki, İranda rejim dəyişsin. İranın Yəməndə, Suriyada, İraqda öz təsir imkanlarını genişləndirmək cəhdləri də dünyanın güc mərkəzlərini qıcıqlandırır. Hadisələrə bunun da təsiri var. Ola bilsin ki, daxili narazılıqlara xaricdən də impuls verilir. Tarixdə bu və buna bənzər sistemlərin taleyinin nə ilə qurtardığını şahidliyik. Ona görə də İran hakimiyyəti daha ciddi, daha qanlı hadisələrin baş verməsini istəməmiş, idarəetmədə müəyyən dəyişikliklər etməlidir".

F.Ağamalının sözlərinə görə, son hadisələr milli məsələ olmadığı üçün Azərbaycan türkləri bu hadisələrdə iştirak etmədilər. Bu hadisələrdə rejimə narazı olan farsların daha ciddi rolu var: "Azərbaycan türkləri artıq kifayət

qədər təcrübəyə malikdirlər. Onlar düzgün olaraq son hadisələrdə iştirak etmədilər".

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə isə bildirdi ki, İran hadisələri təkə xarici amillərlə bağlı deyil. Daxildə səbəb olmasa xaricdən heç bir təsir xalqı ayağa qaldıra bilməz: "İran hakimiyyəti düşünməlidir ki, bu hadisələrə səbəb olan nədir? Niyə bu cür hadisələr yaşana bilər? Deməli, nələrsə doğru deyil, nələrsə böyük problemlər yaradır. Yaranan problemlər əsasən rejimlə bağlıdır. İnsanlar bu rejimdə artıq yaşamaq istəmirlər. İnsanlar artıq yorulublar. Xaricə səfər edən iranlıların həyat tərzindəki fərqlərə diqqət edin-İranda çıxan kimi bütün ordakı dəyərləri kənara qoyub gətdikləri ölkələrin dəyərlərinə uyğun yaşam tərzinə keçirlər. Bu, o deməkdir ki, adamlar öz ölkələrindəki yaşam tərzlərindən

məmnun deyillər. Razı olmayan insanların narazılıqlarından isə xarici amillərin istifadə etməyə çalışması mümkündür. İranın özü çox ölkələrdə hadisələr başlayanda öz maraqları üçün müdaxilələr edib. Hər kəsin öz marağı var. Ona görə də daxildən başlanan prosesin xaricdən dəstəyi də olacaqdır".

İ.Ağazadə Güneydə yaşayan soydaşlarımızın ehtiyatlı mövqeyə tutduğunu və bunu doğru hesab etmədiyini dedi: "Onlar İran vətəndaşlarıdır və İranın demokratikləşməsi onların milli haqlarını almaları üçün böyük bir avantajdır. Rejim yumşalmalıdır ki, onlar da haqlarını əldə edə bilsinlər. Rejimin yumşalması üçün isə daxildə baş verən ümumi prosesdə hökmən iştirakçı olmalıdırlar. Heç kim düşünməsin ki, İranda bu gün insanlar qalxdı və bu gün də hər

şey dəyişəcək. SSRİ kimi bir imperiya çökməyə 1988-ci ilin fevralında başladı və 1991-ci ilin dekabrında dağıldı. 2019-cu ilin sonuna qədər Yaxın Şərqi də şəkli bütövlükdə dəyişəcək".

Siyasi ekspert Şahin Cəfəri isə hesab edir ki, İran hadisələrində ilk növbədə daxili amillərin, daha sonra isə bu amillərlə əlaqəli olan, onlara təsir edən, sürətləndirən regional və beynəlxalq proseslərin rolu var.

Politoloq Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, İranda son proseslər bu ölkənin dəyişikliyə həmmilə olduğu qənaətinə yaradır. Əgər belə olacaqsa İranda yaşayan azərbaycanlılar da bu proseslərdən kənar qala bilməyəcək və öz haqlarını uğrunda mübarizəni istəməz gücləndirəcəklər.

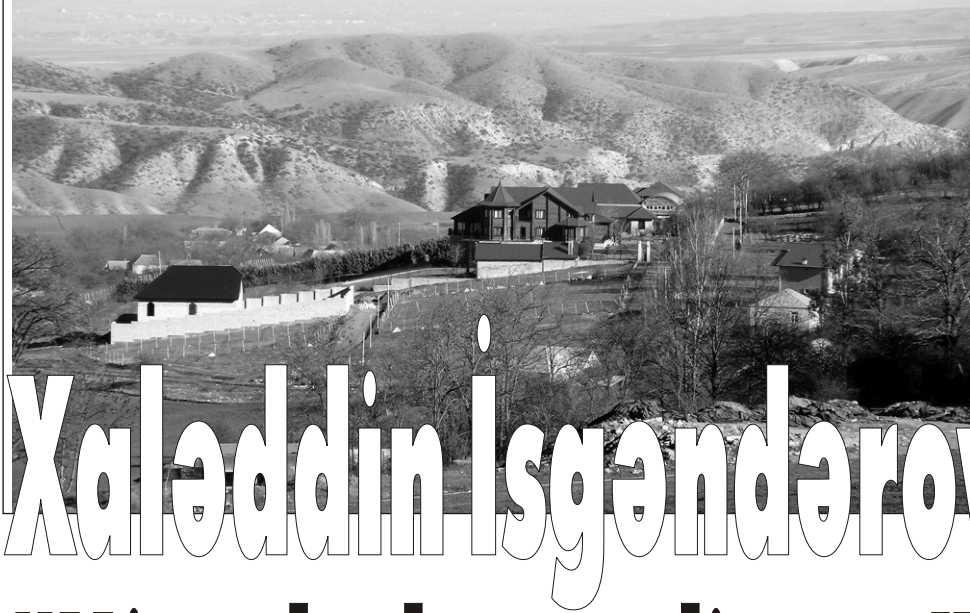
□ **Etibar SEYİDAĞA,**
Yeni Müsavat

Bakıda onu bir çoxları "ev sökən" icra başçısı kimi tanıyır. Binəqədinin icra başçısı Xaləddin İsgəndərovun belə tanınması əbəs deyil. İllərdir ki, mətbuat onun əlaltılarının Binəqədi ərazisindəki kənd və qəsəbələrdə "ev sök-mə əməliyyatları" haqda xəbərlər yazır, tikinti icazələrinin hansı şərtlərlə verildiyini də az qala hər kəs bilir. Bilən həm də odur ki, "sök-mə əməliyyatı"na ümumi rəhbərliyi rayon təsərrüfat şöbəsinin müdiri Qüdsi Bayramov həyata keçirir. Xaləddin İsgəndərovun 1-ci müavini İlqar Süleymanovun da adı tikinti-söküntü işlərində qırmızı xətlə keçir.

Sabiq vergilər naziri Fazil Məmmədovun kadri olan İlqar Süleymanov rəsmi vəzifəsi ilə yanaşı Binəqədi rayonunda qeyri-rəsmi ağac kəsmələr, torpaq zəbt, hasarlanması işlərinə də baxır. Mətbuatda İlqar Süleymanovun 1 gecənin içində Zeytunluq deyilən ərazidə sonradan 1 milyon manata satılacaq in torpağı zəbt edib hasarlaması haqda da xəbərlər var. Q.Bayramovla İ.Süleymanovun əlində toplanan qeyri-rəsmi pullar Xaləddin İsgəndərovun qardaşı oğlu Nicata ötürülür. Sonuncunun qardaşı Valehin də adı Binəqədəki tikinti-söküntü məsələlərində toplanan pullara nəzarət edən şəxs kimi keçir. Valehlə bağlı yeni məlumatlardan biri də budur ki, o, kefinin yaxşı vaxtında telekannallardan birinin məşhur aparıcılarından birinə qiyməti 1 milyon manata yaxın villa bağışlayıb.

Belə məlumatların mətbuatda bol olduğu bir vaxtda Xaləddin İsgəndərovun qurub-yaradan icra başçısı kimi tanınması heç ağlabatan da görünmür. Sən demə, belə deyilmiş...

2 ünvan üzə çıxıb ki, oralarda Xaləddin İsgəndərovu başqa tərəfdən tanıyırlar. Bu ünvanlardan biri Xaləddin İsgəndərov doğulub boya-başa çatdığı Goranboyun Xanqərvənddə, digəri isə istirahətini keçirdiyi Göygöl rayonunun Mixaylovka kəndindədir. Bakıdan uzaq olan bu ünvanlarda icra başçısı sah saraylarını xatırladan mülklər inşa etdirib. Bəli, bəli məhz inşa etdirib, sökdürməyib. Bu məlumatları eşitdik və ye-

Xaləddin İsgəndərovun milyonluq

"Mixaylovka əməliyyatı"

Binəqədinin icra başçısı Bakıdan yığıqlarını rayonda necə əmlaka çevirib...

rindəcə yoxlamaq üçün həmin ünvanlara yollandıq. Xanqərvənddə İsgəndərovların mülklərini axtarmaq üçün çox da vaxt sərf etməsən. Yolun bir tərəfində uçuq-sökük, nə vaxtsa məhəllə dükanı olmuş qapı-pəncərəsi sınıq-saxtaq balaca hücrə var, bir balaca qarşıda isə böyüklüyü, nəhəngliyi diqqəti cəlb edən mülk gözə çarpır. Bir qədər irəlidedik Xanqərvənd kənd orta məktəbi belə icra başçısının bir neçə il əvvəl tikdirdiyi mülklə bəhsə girməz.

Sakinlər deyirlər ki, Xaləddin İsgəndərovun burada da ilk işiməhz sökmək olub. İşə sanki Binəqədidə kasıb bir kişinin evini sökmüş kimi başlayıblar. Başçı Xanqərvənddəki ata evini gün yarıma özülünə qədər sökdürüb. Qısa bir müddətdə ərazidən köhnə evin qalıqları ağır tonnaqlı yük maşınlarına yüklənərək naməlum istiqamətə daşınıb. Əraziyə ölkənin dörd bir tərəfindən bahalı tikinti materialları daşınıb, az sonra adı bir kənd evinin yerində nəhəng bir

mülk ucaldılıb. Köhnə hasar da uçurularaq əvəzində "Çin səddi" inşa edilib, Bakıda iri bir darvaza sifariş olunaraq Xanqərvənddə İsgəndərovların mülklərinə gətizdirilib. İndi hər kəs Xanqərvənddə X.İsgəndərovun necə varlanmasını və hansı miqyasda tikinti işləri aparmaq qüdrətinə çatmasını bu mülkə baxmaqla özü üçün aydın-

laşdırı bilir. Binəqədidə ev sökən kimi ad çıxaran başçı Xanqərvənddə mülk ucaldandan sonra istirahətini də sakit, gözəgəlimli bir məkanda keçirmək haqda düşünməyə başlayıb.

Deyənlərə görə, həmin günlərdə Xaləddin İsgəndərov varlı-karlı iş adamlarının torpaq aldıqları məkənlərlə maraqlanıb. Ona Göygöl

rayonunun Mixaylovka kəndini nişan veriblər. İndi Mixaylovkaya hansı səmtdən gətsən villaların arasında iri bir malikanə diqqətinə cəlb edəcək. Həmin malikanəni kənardan görənlərdə "Bura bəs kimindir" sualı yaranır. Ora da Xaləddin İsgəndərovundur.

Əsasən tikinti işlərinin sıx aparıldığı yay mövsümündə Xaləddin İsgəndərovun qoçu dəstələri kənd-kəsəkdə ev söküb, pul qoparıb tikintilərə icazə verdiyi vaxtlarda başçı Mixaylovka kəndindəki malikanəsində istirahət etməyi xoşlayır. Dağlar arasında ki kəndin ən gözəgəlimli yerindəki malikanə sanki bir gözətçi qülləsidir. Haradan baxsan, onu görürsən. Onun bir neçə hektarlıq üzümülklərlə əhatələnən malikanəsindəki sarayı Aşıqlı kəndindən Mixaylovkaya gedən yoldan belə

diqqəti cəlb edir. Yerli sakinlər deyirlər ki, son illər Göygölə gələn turistlər bu malikanənin fonunda foto çəkdirir, buraları nağıllardan realığa köçürülən məkən bilirlər. Mixaylovka həm də Göygöl rayonunun ən bahalı torpaq sahələrinin satıldığı kənd kimi də tanınır. Burada torpağın sotu Bakının bir çox rayonlarında satılan torpaq sahələrindən bahadır. Xaləddin İsgəndərovun Mixaylovkada bir neçə hektar torpağı hansı məbləğə satın almasını dəqiq söyləmək çətindir. Binəqədinin icra başçısının Mixaylovkadakı malikanəni təkcə məaşi hesabına əldə etmədiyi isə dəqiqdir. Binəqədidə tikinti-söküntü işlərində əldə olunan gəlirlərin bu məkənlərə axıdığı da istisna deyil.

□ "Yeni Müsavat"ın Reportyor Qrupu

Nazir müavininin kürəkəninin intiharının yeni təfərrüatları- borc, depressiya...

İltimas Məmmədovun kürəkəni biznesini dayandıрмаğa məcbur olubmuş; Elvin Əliyevin intihardan əvvəl məktub yazdığı da iddia olunur

Xəbər verdiyimiz kimi, dekabrın 27-də, axşam saatlarında Bakının Nərimanov rayonunda intihar hadisəsi baş verib. 1987-ci il təvəllüdü paytaxt sakini Əliyev Elvin Əziz oğlu M.Əlizadə küçəsi, ev 18, mənzil 17-də özünü asaraq intihar edib. Elvin Əliyev Azərbaycanın neqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini İltimas Məmmədovun kürəkənidir.

İntiharın bəzi təfərrüatları haqda sputnik.az xəbər yayıb. Məlumatda deyilir ki, E.Əliyev üst-üstə yığılmış külli miqdarda borcdan depressiyaya düşərək özünü öldürüb. İlk məlumatlara görə, Əliyevin şəxsi biznesi olub. Amma son vaxtlar onun işləri qaydasında getirmişdi. Əliyev biznesini dayandıрмаğa məcbur olub. Məmur kürəkəninin intihar məktubu buraxdığı haqda iddialar var. 365info saytı yazır ki, onun cibindən "Məni bağışlayın" məzmunlu məktub aşkar olunaraq götürülüb.

Saytın iddiasında o da deyilir ki, onun külli-miqdarda borcunu atası ilə qayınatası qaytarıbmış. Ancaq buna baxmayaraq, o, özü-

verilməsindən məlumatlı idi. Belə ki, Vidadi Zeynalov tərəfindən onun özünə əvvəllər "paket" şəklində ayda 15 min manat, daha sonra qısa müddət ərzində 20 min manat, son bir ildə isə 30 min manat pul verilib. Lakin nazir müavini "həmin pulların konkret olaraq hansı mənbələrdən daxil olmasından məlumatı olmadığını" demişdi.

Nazirliyin sabiq aparat rəhbəri Vidadi Zeynalov da məhkəmədə İ.Məmmədovu ittiham edən çıxışlar etmişdi. Məsələn, o, proseslərin birində "mən məsul şəxs olmamışam, heç bir sənəddə imzam yoxdur. Nazir müavini İltimas Məmmədov daha çox günahkardır. İltimas Məmmədov niyə məhkəmədə şahid kimi dindirilmədi? Kimdən çəkəndiniz?" deyərək, onun nazir olmaq istədiyini demişdi. İltimas Məmmədov barəsində məhkəmədə və istintaqda səsləndirilən ittihamlara cavab

vermək əvəzinə medianın bu barədə suallarına susmaqla qarşıılıq verdi.

İltimas Məmmədov 1963-cü il fevral ayının 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ordubad rayonunun Yuxarı Əylis kəndində fəhlə ailəsində anadan olub. 1970-1980-ci illərdə həmin kənddə orta təhsil alıb. Orta məktəbi bitirdikdən sonra 1980-cü ildə Bakı şəhəri 23 nömrəli texniki-peşə məktəbinə daxil olub və 1981-ci ildə həmin məktəbi qırmızı diplomla bitirib. 1981-1983-cü illərdə orduda həqiqi hərbi xidmətdə olub. İ.Məmmədov 1984-cü ildə Ç.İldırım adına Azərbaycan Polixnik İnstitutunun Elektrotexnika fakültəsinə daxil olub və 1989-cu ildə həmin fakültəni bitirərək, çoxkanallı elektrik rabitəsi mühəndisi ixtisasına yiyələnib. Bir müddət sonra laboratoriyasının KRR qrupunda elektromexanik, 1990-cı ildə həmin

qrupda mühəndis vəzifəsinə təyinat olub. 1991-ci ildə Bakı Kənd Qovşağında 2-ci dərəcəli mühəndis, 1992-ci ildə isə qovşağın xətt xidməti rəisi vəzifəsinə təyinat olub. 1996-cı ildə həmin qovşağın baş mühəndisi, 1997-ci ildə isə BTRİB-in baş mütəxəssisi vəzifəsinə təyinat olub.

2000-ci ildə Rabitə Nazirliyinin Telekomunikasiya şöbəsinin rəisi müavini, 2001-ci ildə rabitə nazirinin texniki məsələlər üzrə müşaviri, 2005-ci ildə Rabitə və İnformasiya Texnologiyaların Nazirliyinin Tənzimləmə şöbəsinin müdiri, 2005-ci il 22 dekabr tarixindən isə Prezidentin sərəncamına əsasən rabitə və informasiya texnologiyaları nazirinin (indi bu qurum Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi adlanır) müavini təyinat olub. Əli Abbasovun vəzifədən çı-

xılmasından sonra bir müddət nazir əvəzi işləyib. Hətta onun nazir təyini edilə biləcəyi də deyilirdi. Lakin ötən ilin noyabr ayının 25-də prezidentin sərəncamı ilə İltimas Məmmədov nazirin birinci müavini vəzifəsindən azad edildi. İltimas Məmmədov prezidentin digər sərəncamı ilə nazir müavini vəzifəsinə təyinat aldı.

İ.Məmmədov iki dəfə (1994 və 2002-ci illərdə) "Rabitə ustası" fəxri adına layiq görülüb. İki elmi əsərin və 10-dan artıq elmi məqalənin müəllifidir. Onun üç övladı var. İltimas Məmmədovun oğlu İdrak Məmmədovun Naxçıvan Muxtar Respublikasının rabitə və informasiya texnologiyaları naziri Rövşən Məmmədovun kürəkəni olduğu deyilir.

Dağlıq Qarabağ probleminin həllində real dönüşü ümid bəslənən 2017-ci il arxada qaldı. 2016-cı ilin 4 günlük aprel savaşıdan sonra müəyyən pozitiv gözləntilər var idi ki, nəhayət, vasitəçi dövlətlər müharibə amilinin, status-kvonun uzanmasının nə dərəcədə təhlükə kəsb elədiyinin fərqi varıb nizamlaşma prosesində dönüşə nail olacaqlar. Əfsus ki, 2017 də 2016 kimi boşuna getdi. Dağlıq Qarabağ probleminin ağır yükünü indi də 2018-ci il təhvil almalı oldu.

Bu il həm də "qara yubiley" ilidir. Cəmi iki ay sonra Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti ərazi iddiasından doğan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin alovlanması 30 ildən tamamlanacaq. Kremlin (Qorbaçov iqtidarının) birbaşa "dobro"su ilə qızışdırılan bu konflikt indiyədək hər iki tərəfdən on minlərlə insanın həyatına qon qoyub. Son qoymaqda davam edir. Çünki onun əsas körükləyicisi olan Moskva iki xalq arasında sülhün bərqərar olmasında maraqlı deyil. Eyni səbəbdən problemin həllinə məsul ATƏT-in Minsk Qrupu 24 ildir ixtilafın həllində bir yerə çıxa bilmir.

Bu arada ATƏT-in yeni icraçı sədri bəlli olub: yanvarın 1-dən etibarən təşkilata İtalya rəhbərlik edəcək.

"İtalya ATƏT-ə sədrlik etdiyi dövrdə təşkilatın hazırda dondurulmuş münaqişələrin, o cümlədən Dağlıq Qarabağ konfliktinin həlli istiqamətində fəaliyyətini gücləndirəcək". Bunu İtalyanın xarici işlər naziri Angelino Alfano deyib.

"ATƏT məkanında olan münaqişələrin həlli üçün formatlar məlumdur. 2008-ci ildə Gürcüstanda baş verən münaqişənin nəticələrinin aradan qaldırılması məqsədilə Cenevrə beynəlxalq müzakirələr formatı yaradılıb. Moldovanın Dnestryanı bölgəsindəki münaqişənin həlli üçün "5 + 2" formatı mövcuddur. Həmçinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində ATƏT-in Minsk Qrupu çərçivəsində 3 həmsədr ölkə - ABŞ, Fransa və Rusiya ilə birlikdə ilə birlikdə cəhdlərimizi davam etdirəcəyik", - deyə o əlavə edib.

Onu da qeyd edək ki, İtalya Minsk Qrupunun üzvlərindəndir və Qarabağ məsələsində kifayət qədər ədalətli mövqe tutur.

Artıq rəsmi Bakının İtalya XİN başçısının bu açıqlamasına münasibəti bellidir. "Azərbaycan ATƏT-in 2018-ci il üzvü fəaliyyətdə olan sədri kimi İtalyanın prioritetləri sırasına Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin vasitəçiliyi və səyləri ilə həll edilməsinin da-

xil edilməsini müsbət qiymətləndirir".

Bunu virtualaz.org-a

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev deyib.

O deyib: "Biz ATƏM-in (sonradan ATƏT adlandırıldı) Minsk Konfransının və sonradan ATƏT-in Minsk Qrupunun sədri olmuş İtalya parlamentinin üzvü və İtalyanın xarici işlər nazirinin müavini Mario Rafaelli tərəfindən BMT Təhlükəsizlik Şurasınının 822 sayılı qətnaməsinə əsasən hazırlanmış Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılmasını nəzərdə tutan "Təcili tədbirlər haqqında vaxt cədvəlini" çox yaxşı xatırlayırdıq. Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılmasına dair "Təcili tədbirlər haqqında vaxt cədvəli" BMT TŞ-nin 853 sayılı qətnaməsinin əlavəsi kimi təqdim edilib. 874 sayılı qətnamədə BMT Təhlükəsizlik Şurası ATƏT-in Minsk Qrupu tərəfindən təqdim olunan "Təhlükəsizlik Şurasınının 822 və 853 sayılı qətnamələrinin icrası üçün təcili tədbirlər haqqında yenilənmiş vaxt cədvəli" adlı sənədini alqışlayır və təqdir edir. Həmçinin BMT TŞ-nin 874 sayılı qətnaməsində ATƏT-in Minsk Qrupunun "Yenilənmiş vaxt cədvəlində" nəzərdə tutulan qarşılıqlı və təcili tədbirlərin həyata keçirilməsinin təmin olunması, xüsusən işğalçı qüvvələrin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılması tələb olunur. Ermənistan qoşunlarının Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılmasına dair "Təcili tədbirlər haqqında vaxt cədvəli" ATƏT-in Minsk Konfransının o zaman üzvü olan 9 ölkə tərəfindən birlikdə hazırlanıb.

1993-cü ilin 28 iyulunda ATƏT-in Minsk Konfransının sədri statusunda Minsk Konfransının 9 ölkəsi adından Mario Rafaelli verdiyi bəyannamədə və BMT baş katibinə təqdim etdiyi hesabatında bildiri: "Güc yolu ilə işğal olunmuş ərazilərdən qoşunların dərhal çıxarılması sülh danışıqlarının irəli aparılması üçün ən mühüm amildir" (BMT Təhlükəsizlik Şurasının S/26184 28 iyul 1993-cü il tarixli sənədi).

Biz ümid edirik ki, İtalya Respublikası ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri statusunda BMT TŞ-nin müvafiq qətnamələrinin tələblərinin yerinə yetirilməsi üçün öz mövqeyində davamlılıq nümayiş etdirəcək".

2018-ə təhvil verilən

"Qarabağ yükü" - "qara"

yubiley ilindən əsas gözlənti

ATƏT-ə müvəqqəti sədrlik Minsk Qrupunun üzvü İtalyaya keçdi; münaqişənin 30-cu ilində danışıqlarda real dönüş olacaqmı; **politoloq:** "Nalbəndyan yenidən paket hələdən danışarsa, bu, o deməkdir ki..."

Sülh danışıqlarından gözləntilərə gəlincə, bu da yenə xeyli dərəcədə Kremlin iradəsindən asılı olacaq. Yeri gəlmişkən, yanvarın ikinci yarısında Azərbaycan və Ermənistan XİN başçıları - Elmar Məmmədyanov və Edvard Nalbəndyanın görüşü gözlənilir. Bu barədə Nalbəndyan yeni il ərəfəsi ilin yekunlarından danışarkən özü məlumat verib və artıq görüşün yerinin bəlli olduğunu da söyləyib.

Rəsmi Bakının bununla bağlı hələ ki, nə təsdiqi, nə də inkarı cavab bildirib. Ancaq belə görüşlərin nə faydası olacaq, əgər erməni tərəfi özünü ənənəvi destruktiv mövqeyindən imtina eləməyə hazırlaşmırsa? Söz düşmüşkən, Nalbəndyan ilin yekunlarına dair çıxışında Qarabağ prob-

lemine toxunarkən yenə sülh prosesinin mahiyyətinə zidd, tənqidçi mövqe sərgiləyib. Erməni XİN başçısı deyib ki, həmsədrlərin irəli sürdüyü sənəddən hansısa birini xüsusi seçdirmək olmaz, çünki bu, paket həll variantıdır. "Orada çox mühüm bir təklif var: Dağlıq Qarabağın yekun statusu "Dağlıq Qarabağ xalqı"nın (dırnaqlar bizimdir - red.) öz müqəddəratını təyinetməsi əsasında müəyyən edilməlidir. Özü də müqəddəratı təyinetmə azad şəkildə həyata keçməli, beynəlxalq hüquqi qüvvəyə malik olmalı və o cümlədən Azərbaycan üçün də məcburi xarakter daşımalıdır" - Ermənistan XİN başçısı qeyd edib.

"Ermənistan mütəmadi olaraq Dağlıq Qarabağın yekun statusu ilə bağlı oxşar fikirlər səsləndirir". **Bunu isə Edvard Nalbəndyanın ilin yekunlarına həsr olunmuş çıxışını şərh edən analitik Elçin Mirzəbəyli deyib (axar.az). O bildirib ki, Qarabağ münaqişəsinin paket həllindən söhbət belə gedə bilməz:** "Ona görə ki, mərhələli həll planı tənzimlənmə prosesinin ana xəttini təşkil edir. Bu günədək masa üzərində olan sənədlərin heç birində münaqişənin paket həlli nəzərdə tutulmayıb. Hət-

ta Ermənistan rəhbərliyi də son illər ərzində çeşidli adlar altında təqdim olunan proses və prinsiplərlə bağlı açıqlama və bəyannamələrində bu barədə söz açmayıb. Digər tərəfdən, münaqişənin həlli üçün ilk növbədə işğala son qoyulmalıdır ki, artıq bu yanaşmanın özü belə paket həlli variantını istisna edir. O ki qaldı Dağlıq Qarabağın yekun statusu ilə bağlı referendumun keçirilməsinə, mövcud Azərbaycan Konstitusiyasına görə, ölkənin hər hansı bir inzibati ərazi subyekti referendum keçirilə bilməz. Ümumxalq səsverməsi Azərbaycanda kompleks hüquqi anlayışdır və bütövlükdə Azərbaycan xalqının iradəsini ehtiva edir. İşğal altındakı Dağlıq Qarabağda referendum keçirilərsə, bunun nəticəsinin necə olacağı indidən aydındır. Dağlıq Qarabağ tamamilə erməniləşdirilib və Ermənistan silahlı qüvvələrinin nəzarəti altındadır. Edvard Nalbəndyan yenidən paket hələdən danışarsa, bu, o deməkdir ki, işğalçı ölkə bu il də ənənəvi davranışlarını davam etdirəcək və vaxt udmağa çalışacaq".

Demək, erməni rəsmiləri ilə nəticəsiz görüşlərə vaxt itirməyə də dəymir.

Paralel və çarpaz qovğalar dünyası

Xalid KAZIMLI

Bu gün dünyada paralel və çarpaz mübarizələr gedir.

Bir tərəfdə despotizmle demokratiya savaşı. Ümumi hesab despotizmin xeyrinədir. Dünya dövlətlərinin üçdə ikisi qeyri-demokratik rejimə sahibdir.

O biri tərəfdə sekulyarizmle teokratiya vuruşur. Burada sekulyar dövlətlərin üstünlüyü var, amma teokratianın müqaviməti zaman-zaman artır. Bu biri yanda sərhədlərin yenedən müəyyənləşdirilməsi uğrunda çarpışma gedir. Faktiki olaraq sərhədi dəyişdirilmiş ölkələr var.

Başqa yanda dağəmələgəlmə prosesindən də ağırly yeni dövlətmələgəlmə mücadiləsi aparılır. Sadəcə, yeni yaradılan dövlətlərin tanınması müşkül məsələdir.

Etnik qruplar, dini konfessiyalar qırğındadır. Banqladesdən Nigeriyaya qədər, Pakistan, Əfqanıstan, İraq, Suriya da daxil, onlarca ölkədə bir-biri ilə vuruşan qruplar və icmalar var.

Sosial zümərələr (kasıblar və varlılar) arasında əbədi mübarizə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Bu və ya digər ölkələrdə baş verən inqilabi proseslərin, kütləvi aksiyaların mayasında bu amil durur.

Superdövlətlərin öz nüfuz dairələrini genişlətmək üçün apardıqları savaş şiddətlənib. ABŞ, Rusiya, Çin, İngiltərə, Səudiyyə Ərəbistanı, İran... və başqa özünü güclü dövlət hesab edənlər ekspansiv siyasət yeritməkdədir.

Bu üzdən hara baxırsın, iğtişas, toqquşma, partlayış, qan-qada, faciədir. Biz belə bir müharibələri, mübarizələri də xoşbəxt, qarmaqarışq olan dünyada yaşayırıq.

Bunun adına ümumi şəkildə yaşayış uğrunda mübarizə də demək olar. Bəşər övladları irqi, dini, milli, coğrafi birliklərə bölünərək mövcudluqlarını qorumağa çalışırlar.

Nə yazıq ki, bütün bunlar sərhədlərimizdən bir az aralıda baş verir. Yeni biz dövlət və millət olaraq bu çarpışmaların düz ortasında deyiliklə də, bir kənarındayıq və bir gün epizoduna düşə bilərik. Belə durumlarda dövlətin salamatlığını qoruyub saxlamaq, xalqın rifahını təmin etmək çətindir. ABŞ və müttəfiqləri 3-4 il öncə Rusiyaya geniş spektrli sanksiyalar tətbiq edəndə bizdə düşünənlər vardı ki, bunun ölkəmizə təsiri olmayacaq. Amma oldu. Rusiyadan hər ay ölkəmizə göndirilən bir neçə milyardlıq valyuta axını xeyli azaldı.

Rusiya Suriya səmasında vurulan qırıcısına görə Türkiyə ilə pozuşanda və birinci ikinciyyətli sanksiya tətbiq edəndə, bəziləri hətta bu durumun işimizə yarayacağını deyirdilər.

Guya Türkiyəyə gedən rus turistlər kütləvi şəkildə ölkəmizə gələcək və Rusiyaya göndirilən pomidor-bibər-badımcanın yerini bizim məhsullar tutacaqdı.

Heç biri olmadı. Rus turistlərin xeyli hissəsi ümumi böhran üzündən tətillər və səyahətdən imtina etdilər, bir yarısı da Yunanıstana, başqa ölkələrə getdi. Pomidorumuzun qarşısını isə Yalama tərəfdə kəsib xarab etdilər.

ABŞ nüvə silahı əldə etmək çalışmalarına görə İrani hədələyəndə, başlanışı müharibə ehtimalının "vur, vurum" mərhələsi start götürəndə İrandan ölkəmizə minlərlə adam axın etdi və onlar burada ən azı mənzillərin qiymətinin qalxmasına səbəb oldular.

Hələ yaxşı ki, müharibə təhdidləri reallığa çevrilmədi, yoxsa Türkiyəni basmış suriyalı qaçqınlar kimi iranlı qaçqınlar da kütləvi şəkildə Azərbaycan ərazisinə keçəcək, demografik partlayışa səbəb olacaqdılar.

Ən maraqlısı, bəlkə də qəribəsi odur ki, ətrafımızda gedən bu paralel və çarpaz qovğalar cəmiyyət olaraq bizdən yan keçmir. Bizə yalnız uzaqdan isti-soyuğu olsa da, ölkəmizin ictimai siyasi fəalları kəsimi mütəəq həmin dava və ixtilaf-larda tərəf tutur, burada bir-birilə mübarizə aparırlar.

Bu, idman azarkeşliyindən (məsələn, "Real" və "Barselona", yaxud "Qalatasaray" və "Fənərbəğçə" futbol klublarının tərəfdarlarının sonu görünməyən qovğası) çox fərqlənir. Siyasi seciyyəli ixtilaf-lar daha ciddidir və ona qarşı tərəf tutanların bir-birinə nifrəti gerçəkdir. Böyük klubların azarkeşləri nə qədər öcəşsələr də, əlbəyaxa davaya çıxmırlar. Sekulyarizm və teokratiya cəbhəsində yer alanlar isə əksinə, bir-birini didməyə hazırdır.

Eləcə də despotizm və demokratiyadan yana olanlar, o cümlədən bu və ya digər xarici dövlətin tərəfini tutanlar bir-birinin varlığını qəbul etməyəcək dərəcədə aqressivdirlər.

Günümüz budur. Bəşər övladının gələcək taleyi sual altındadır.

Ölkəmiz yeni ilə bir sıra sahələrdə tarif və rüsumların artımı, bəzilərdə isə azalması ilə qədəm qoydu. Bunların bir qismi daxili istehsalı qorumaq məqsədli olmaqla, yerli sahibkarlara dövlətin dəstəyi xarakteri daşıyır.

Belə ki, Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə bu il yanvarın 1-dən xətti polietilen, neft, kumaron, inden və ya kumaron-inden qatranları və politerpenlər, karboksimetilsellüloz və onun duzları istisna olmaqla, Azərbaycana idxal edilən plastmas xammalları idxal gömrük rüsumundan azad edilib.

Bundan başqa, Azərbaycana idxal edilən foto və kino mallarına, o cümlədən partlayıcı maddələrə yeni və artan gömrük rüsumları tətbiq ediləcək.

Bundan əlavə, tikinti materiallarından mermər və travertin, və ya əhəngli tuf daşı (*emal edilməmiş və ya qaba xırdalanmış - mişarlanmış və ya digər üsulla bloklara və ya düzbucaq (kvadrat da daxil olmaqla)*) formasında lövhələrə bölünmüş), qumdaşı və qranitə tətbiq edilən idxal gömrük rüsumu 15 faizdən 5 faizə endirilib. Həmçinin təbii qrafit, silisiumlu qum və kvarsli qum, kvars və kvarsit, kaolin və digər kaolin gilləri, əhəng flüsü (*əhəngin və ya sementin hazırlanması üçün istifadə edilən əhəngdaşı və digər əhəngli daş*), sönməmiş əhəng, susuzlaşdırılmamış və ya bişməmiş dolomite tətbiq edilən 0,50 faizlik, şist, qaba xırdalanmış və ya xırdalanmamış, mişarlanmış və ya mişarlanmamış, və ya digər üsulla düzbucaqlı formalı (*kvadrat formalı daxil olmaqla*) bloklara və ya plitələrə ayrılmiş), gipsli bağlayıcılara tətbiq edilən 15 faizlik, pemza və sumbata, təbii korund, təbii qranat və digər təbii abraziv materiallara tətbiq edilən 3 faizlik idxal gömrük rüsumu da ləğv edilib. Sönmüş əhəng və hidravlik əhəngə tətbiq edilən idxal gömrük rüsumu isə artıb - bu məhsullara 10 faiz deyil, 15 faiz idxal gömrük rüsumu tətbiq olunub.

Yanvarın 1-dən səpin üçün ölkəyə gətirilən qabığı soyulmamış düyüyə yanvar, fevral, mart və aprel aylarında gömrük idxal rüsumu tətbiq olunmur. Digər aylarda isə səpin üçün ölkəyə gətirilən qabığı soyulmamış düyüyə gömrük dəyərinin 5 faizi həcmində gömrük idxal rüsumu tətbiq ediləcək. İstehlak məqsədi ilə ölkəyə gətirilən düyüyə tətbiq edilən 15 faiz gömrük idxal rüsumu qüvvədə qalıb. Bundan başqa, ölkəyə toxumluq üçün gətirilən qovğalara, arpaya, toxumluq qarğıdalıya, o cümlədən istehlak məqsədi ilə gətirilən qarğıdalıya tətbiq edilən gömrük idxal rüsumu ləğv edilib. Ölkəyə istehlak məqsədilə gətirilən çovdar və arpaya tətbiq edilən 5 faiz gömrük idxal rüsumu isə qüvvədə qalır.

Azərbaycana idxal edilən qızılqul və qonçələrlə bağlı tətbiq ediləcək gömrük idxal rüsumları da artırılıb, yanvarın 1-dən isə qızılqul və qonçələrlə 1 kiloqramı üçün 1 dollar gömrük idxal rüsumu alınır.

Yanvardan gömrük rüsumu

artan və azalan malların siyahısı

Hökumət məqsədinə nail ola biləcəkmi?

Bəzi rüsumlar isə büdcə gəlirlərinin artırılması məqsədilə artırılıb. Belə ki, bu aydan Azərbaycana idxal olunan minik avtomobillərinə tətbiq edilən idxal gömrük rüsumu dəyişib.

Yeni qərara əsasən, mühərrikinin silindrlərinin işlək hissəsinin həcmi 1500 kubsantimetrdən çox, lakin 1800 kubsantimetrdən çox olmayan, mühərrikinin silindrlərinin işçi həcmi 1800 kubsantimetrdən çox, lakin 3000 kubsantimetrdən çox olmayan və mühərrikinin silindrlərinin işçi həcmi 3000 kubsantimetrdən çox olan təzə və istismar olunmuş minik avtomobilləri üçün idxal gömrük rüsumu artırılıb. Bu kateqoriyalardan olan təzə minik avtomobilləri üçün idxal gömrük rüsumu mühərrikinin həcmində hər 1 kubsantimetri üçün 0,70 dollar, istismar olunmuş belə avtomobillərin mühərrikinin həcmində hər 1 kubsantimetri üçün 1,2 dollar olub.

Eyni zamanda yanvarın 1-dən satış məqsədilə idxal ediləcək qızıl və gümüş məmulatları gömrük dəyərinin 15 faizi həcmində gömrük idxal rüsumuna cəlb ediləcək. Xatırladaq ki, bundan əvvəl qızıl birləşmələri və gümüş 0,5 faiz gömrük idxal rüsumu ilə idxal olunurdu.

Büdcə daxilolmalarını çoxaltmağa yönelik daha bir qərar bütün məmulatları və alkoqollu içkilərin idxalına tətbiq olunan aksiz vergisinin 2 dəfə artırılmasıdır. Bu artım digərlərinə nisbətən daha çox sayda ailənin büdcəsinə təsir edəcək qərar hesab olunur. Çünki ölkə üzrə demək olar ki, hər ailədə alkoqollu içki qəbul edən, yaxud siqaret çəkən var. Bu isə aksiz vergisi ilə bərabər hər iki məhsulun pərə-kəndə satış qiymətinin də artması nəticəsində xərclərin yüksəlməsi deməkdir. Bun-

dan əlavə, əksər ekspertlər hesab edirlər ki, qərar hər iki məhsul üzrə qaçaqmalçılığın gücləndirəcək, saxtakarlıq hallarını çoxaldacaq.

Bununla yanaşı, qızıl və gümüş məmulatlarının, həmçi-

nin minik avtomobillərinin aksiz vergisi və idxal rüsumlarının artması da müəyyən qisim gücləndirəcək, (avtomobil alan, toy edən və sair) ailələrin xərclərini artırıb olacaq.

□ DÜNYA

Azərbaycan neft ehtiyatlarına görə dünyada 20-ci sıradadır

Azərbaycan 7 mlrd. barel neft ehtiyatları ilə bu göstərici üzrə dünyada 20-ci sırada qərarlaşıb.

"Report" xəbər verir ki, bu barədə "Global Firepower" beynəlxalq araşdırma şirkəti tərəfindən hazırlanan hesabatda bildirilib.

Hesabata əsasən, dünyada ən çox neft ehtiyatına sahib olan ölkə Venesueladır (300 mlrd. barel). İkinci sırada 269 mlrd. barellə S. Ərəbistanı, üçüncü sırada isə 171 mlrd. barel neft ehtiyatı ilə Kanada yer alıb. İran 157,8 mlrd. barel ehtiyatla dördüncü, İraq isə 143 mlrd. barellə beşinci yerdədir.

Rusiyanın neft ehtiyatları 80 mlrd. barel təşkil edir və global siyahıda 8-ci yerdə qərarlaşıb. ABŞ-in neft ehtiyatları isə 36,5 mlrd. barellə bərabərdir və sıralamada 11-cidir. Kazaxıstan 30 mlrd. barellə 12-ci yeri tutur. Çin isə 25 mlrd. barellə 13-cü sıradadır.

Ölkəyə qanunsuz gətirilən külli miqdarda siqaret müsadirə olundu

Tovuz Gömrük İdarəsinin "Sınıq Körpü" postunda Gürcüstandan piyada gələn Azərbaycan vətəndaşının çantasına rentgen qurğusunda gömrük baxışı keçirilib.

Dövlət Gömrük Komitəsindən virtualaz.org-a verilən məlumatlara görə, baxış zamanı çantada gömrük nəzarətinə bəyan edilməyən cəmi 4380 ədəd müxtəlif markalı siqaretlər aşkar edilib.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Bakıda quraşdırılan yarmarka çadırları sökülür

Bakıda Yeni il münasibətilə qurulan bayram yarmarkaları fəaliyyətini dayandırılıb.

Bu barədə "Trend"ə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Xidmət və Ticarət Departamentindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Yeni il yarmarkaları yanvarın 3-nə qədər davam etdirilib: "Yarmarkalara dekabrın 5-dən yanvarın 3-dək icazə verilmədi. Artıq vaxt başa çatıb və yarmarkalar bu gündən fəaliyyətini dayandırılıb".

Departamentdən o da bildirilib ki, artıq yarmarkalar üçün quraşdırılan çadırlar sökülür və proses keçirilməsinə qədər başa çatacaq.

Qeyd edək ki, ötən il dekabrın 5-dən 13 yerdə fəaliyyətə başlayan bayram yarmarkaları paytaxtda əsasən, metro stansiyalarının yaxınlığında quraşdırılmışdı.

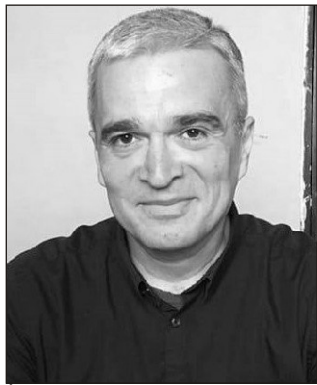
Bu ayın sonlarında AŞ PA-nın qış sessiyası keçiriləcək. Ayın sonu yaxınlaşdıqca Azərbaycanda da bütün diqqətlər sessiyaya yönəlib. Xüsusilə son aylarda REAL sədri İlqar Məmmədov və digər məhbuslar, eləcə də demokratiya və insan haqları məsələləri ilə bağlı ölkəmizə Qərbdən gələn təzyiqlər sessiyaya daha da aktuallaşdırır. Bu sessiyanın Azərbaycan üçün asan keçməyəcəyi bildirilir.

Azərbaycanlı hüquq müdafiəçiləri bu sessiyada iştirak etməyəcəklər. Bu barədə "Yeni Müsavat"a İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Novella Cəfəroğlu məlumat verdi: "Yanvarın axırında sessiya olacaq. Biz ola bilsin ki, aprel sessiyasına getdik. Bu sessiyada Azərbaycanla bağlı hansı məsələlərin müzakirəsi barədə hələ ki bir şey deyə bilmirik. Çünki məlum deyil. Məlum olan kimi ictimaiyyətə məlumat verəcəyik. Hazırda Azərbaycan tərəfdə müəyyən dəyişiklik gedir. Bizə dəvətnamələr iştirak üçün göndərildi, amma biz bildirdik ki, apreldə gələ bilərik. Hesab edirəm ki, yanvarın sonlarına qədər Azərbaycan tərəfi müəyyən addımlar atacaq və bu da sessiyada öz təsirini göstərəcək. Prezidentin məlum sərəncamı ilə artıq indiyə qədər 4 min məhbus azad olunub. Yanvarın axırına qədər də bir çox insan azad olunacaq. Düşünürəm ki, ayın sonuna qədər İlqar Məmmədov, Əli İnsanov və digər məhbuslarla bağlı istənilən qərar verilə bilər".

Məlumat üçün bildirik ki, Azərbaycan 2018-ə İlqar Məmmədov, sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanov və digər Av-

Məşhur məhbus ailələrinin yanvar gözləntisi

"Ayın sonuna qədər İlqar Məmmədov, Əli İnsanov və digər məhbuslarla bağlı qərar verilə bilər"

İlqar Məmmədov

Əli İnsanov

ropanın ısrarla tələb etdiyi məhbuslarla qəddar qoydu. Xüsusilə Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin İ.Məmmədov, Ə.İnsanov kimi məhbusların azad edilməsi üçün çıxardığı qərarlara əməl edilməməsi bu ilin ilk yarısının Azərbaycan üçün çətin keçəcəyinə bir işarədir.

İ.Məmmədov bayram günlərində ailəsi ilə telefonla əlaqə saxlayıb. Bu barədə onun həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova məlumat verdi: "Sonuncu dəfə İlqarla görüş üçün de-

kabrın 23-də getmişəm. Bayram günləri görüşə gedə bilmədim, çünki iki həftədən bir görüş vaxtı olduğu üçün vaxtımız bu günlərə düşmədi. Yanvarın 6-da görüşə gedəcəm. Bayramda zəng etmişdim. Elə bir sözü-filan olmadı. Çünki bayram əhval-ruhiyyəsi yox idi. Mən onu təbrik edib, "bayramın mübarək" deyəndə istehza ilə dedi ki, beşinci bayramımı burada keçirirəm, nə bayram".

Yanvarın 13-də həbsdə olan "Kanal 13" internet tele-

viziyaşının rəhbəri Əziz Orucovun 33 yaşını tamam olub. Bu barədə "Yeni Müsavat"a danışan "Kanal 13" rəhbərinin həyat yoldaşı Lamiyə Orucova bunları dedi: "Bayram günü yanına gedə bilmədim. Yanvarın 2-də yanında oldum. Bizə təxminən üç saatlıq açıq görüş verdilər. Vəziyyəti yaxşı idi, əhval-ruhiyyəsi də normal idi. Bütün dostlarına, yaxınlarına salam göndərdi. Elə oradaca Əzizin ad gününü xoş sözlərimiz, arzularımızla qeyd etdik. Onun ad günü ilə bağlı sosial şəbəkələr üzərindən çoxsaylı təbriklər aldım. Telefonla da çoxsaylı zənglər oldu. Bunlar həqiqətən mənim üçün çox xoş oldu. İnsanların xoş sözlərini, arzularını eşitmək insana pozitivlik verir, insanı güclü, qüvvətli edir. Əzizlə danışanda bu təbriklərin hamısını ona çatdıracağam. İnanıram ki, onun üçün çox xoş olacaq. Ona verilən hökmlə bağlı artıq apelyasiya şikayəti verilib. Yəqin ki, bay-

ramla əlaqədar tətilərə görə şikayətə baxmaq yubandır. Düşünürəm ki, ya bu ayın ortalarında, ya da sonlarında şikayətə baxılacaq".

□ Cavanshir ABBASLI

Qobustanda dəhşət: iki uşaq evdə yandı

Qobustanda dəhşətli faciə baş verib. FHN-in saytının məlumatına görə, rayonun Qaracüzlü kəndində ümumi sahəsi 80 kv/m olan birmərtəbəli 4 otaqlı evin yanar konstruksiyaları yanıb. Yanğının kəşfiyyatı zamanı 2013-cü il təvəllüdü Babaşov Vidadi Zəkəriyyə oğlu və 2016-cı il təvəllüdü Babaşova Zəhra Zəkəriyyə qızının yanmış meyitləri aşkar olunub.

Lent.az-a xəbər verir ki, 2 azyaşlının yanaraq öldüyü hadisə Qurbançı kənd ərazi dairəsinə məxsus olan və rayonun Qaracüzlü kəndi yaxınlığında yerləşən fermanın heyətindəki evdə baş verib.

Belə ki, yanvarın 4-də səhər saatlarında həmin fermada çoban işləyən Zəkəriyyə Babaşov qoyun sürüsünü otağa aparıb. Daha sonra onun həyat yoldaşı təsərrüfat işləri ilə əlaqədar çölə çıxıb. Beləliklə, 7, 5 və 2 yaşlı uşaqlar evdə nəzarətsiz qalıb. Uşaqların tezalışan əşyanı ehtiyatsızlıqdan odun sobasının üstünə aşırması isə dəhşətli faciəyə səbəb olub.

Bildirilir ki, uşaqların anası yanğının başladığını görəndə otağı alov bürüyübmiş. Ailənin böyük uşağı ağır xəsarətlərlə xilas olsa da, 2013-cü il təvəllüdü Babaşov Vidadi Zəkəriyyə oğlunun və 2016-cı il təvəllüdü Babaşova Zəhra Zəkəriyyə qızının həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

Ağır xəsarət alan uşaq Bakıya gətirilib.

Əli Mirəliyev Röyaya hiddətləndi: "Oxuya bilmirsən.."

"Axı Aygün Bəylər Röyaya nə edib?!"

Röya Ayxan

Əli Mirəliyev

Aygün Bəylər

Ötən ildən qalan Röya Ayxan-Aygün Bəylər davası sənədlər bilmir. Xəbər verdiyimiz kimi, əməkdar artist Röya Ayxan həmkarı Aygün Bəylərdən 50

min manat təzminat tələb edib. Əməkdar artistin köməkçisi Viisal Rzazadə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib ki, müğənni həmkarını bağışlamaq fikrində deyil: "Artıq

sənədlər təsdiqlənib məhkəməyə göndərilib. Bildiyim qədər məhkəmənin vaxtı da müəyyən edilib... Ortada bağışlanmaq ehtimalı yoxdur. Çünki Aygün Bəylər öz sənət yol-

daşı haqqında o cür fikirlər söyləyib. Hər halda, Röya xanım bağışlamaq haqda özü qərar verəcək. Lakin bu haqda hələ ki heç bir ehtimal yoxdur. Qarşı tərəf də barışmaq üçün addım atmayıb".

Qeyd edək ki, Aygün Bəylər teleaparıcı Elgiz Əkbər və müğənni Əli Mirəliyevin aparıcılığı etdiyi verilişdə həmkarının sənəti ilə bağlı sərt ifadələr səsləndirmişdi. Məsələ ilə bağlı müğənni Aygün Bəylərin mövqeyini öyrənməyə çalışsaq da, zənglərimiz cavabsız qaldı.

Müğənni Əli Mirəliyev isə "Yeni Müsavat"a açıqlama verərək həmkarını məhkəməyə verən Röya Ayxanı qına-

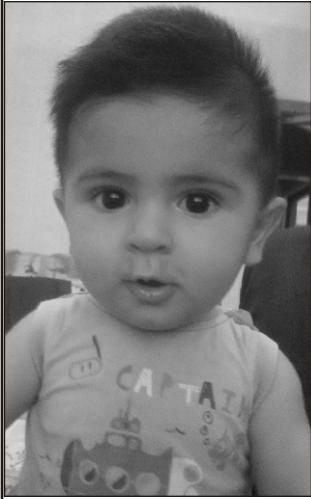
Aygün Bəylər həm gözəl muğam ifaçısıdır, həm də müğənnidir. İndi o yazıq ona layiq olan titulları almayıbsa, o demək deyil ki, o yaxşı oxumur. Gərək kiminsə bayrağının altından keçsən də. Biri var ki, tanışlıqla, "adamının", iş adamlarının köməyi ilə gedib "yuxarılara" gedib çıxasan, sonra da varlanıb, pullanıb özünə sənətkar adı verəsən, bu gülməlidir. Biri də var ki, xalq bu adı sənə versin".

Xatırladaq ki, əməkdar artist Röya Ayxan həmkarı Aygün Bəylərdən 50 min manat təzminat və mətbuat vasitəsilə onun haqqında səsləndirdiyi fikirlərin yalan olması barədə açıqlama verməsini tələb edir. Bu haqda Röya Ayxanın vəkili Vamiq Şükürov report.az saytına açıqlamasında bildirib. V.Şükürov qeyd edib ki, A.Bəylər ARB televiziyasında R.Ayxanın şərəf və ləyaqətini təhqir edib. Buna görə də R.Ayxan iddia ərizəsi ilə Səbəyel Rayon Məhkəməsinə müraciət edərək onu məhkəməyə verib:

"Müraciətin icraata qəbul edilib-edilməməsi yaxın günlərdə bilinəcək".

□ Xəlilə GƏRAY
□ Musavat.com

TƏBRİK

Balaca Asimi yanvarın 5-də 1 yaşının tamam olmasını münasibətilə nənələri - Şahnaz, Rada, babaları Şiraslan, Rasim, atası Cavid, anası Aysel və bütün qohumları ürəkdən təbrik edir ona sağlam böyüməyi, xoşbəxt və səadət dolu həyat arzulayırlar. Allah ona yar olsun!

Tanrının verdiyi ən şirin paysan

Qaranlıq gecəmə ulduzsan, aysan

Görəsən şirinlikdə sən kimə taysan?

Ad günün mübarək, Asimim mənim!

Arzumdur bəxtəvar böyüysən sən, Atanla, ananla öyünəsən sən. Səkinə, Hüseyinxan, Ömərle birgə, Ürəyimdə hər an döyünəsən sən, Ad günün mübarək Asimim mənim! 1 yaşın mübarək Asimim mənim!

“Çudo Peçka”nın sahibinin məhkəməsi başlayır

Çingiz Cəlilovun cinayət işinin istintaqı və tanış olma mərhələsi başa çatıb

“Çudo Peçka” və “ÇP Aqro” MMC-lərinin təsisçisi Çingiz Cəlilovun cinayət işinin istintaqı və tanış olma mərhələsi başa çatıb. “Report”-un əldə etdiyi məlumata görə, Ç.Cəlilovun cinayət işi atıq məhkəməyə göndərilib. İşə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində baxılacaq. Məhkəmənin vaxtı yaxın günlərdə bəlli olacaq.

Qeyd edək ki, Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin yaydığı məlumata əsasən, müxtəlif hüquqi və fiziki şəxslərin adından bankdan kredit kimi aldığı külli miqdarda vəsaiti bankın vəzifəli şəxsi ilə birgə qulluq mövqeyindən istifadə etməklə təyinatından yayındıraraq şəxsi ehtiyacları üçün mənimsəyən şirkət rəhbərinin qanunsuz əməlləri barədə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində araşdırma aparılıb.

Keçirilmiş istintaq-əməliyyat tədbirləri ilə müəyyən edilib ki, “Çudo Peçka” və “ÇP Aqro” MMC-lərinin təsisçisi Cəlilov Çingiz Asim oğlu “Bank Standard” QSC Kommersiya Bankının İdarə Heyətinin sədri olmuş Kriman Səlim Eldaroviçlə qabaqcadan razılaşmaqla əlbir olaraq həmin dövrdə banka müxtəlif mənbələrdən, o cümlədən xarici və daxili investordan və depozitlərdən daxil olmuş külli miqdarda pul vəsaitləri hesabına 21 milyon 874 min manat məbləğində krediti bankın Müşahidə Şurasının razılığı olmadan dəyəri süni olaraq artıq qiymətləndirilmiş əmlakları girov qoymaqla özünün, yaxın qohumlarının və qohumluq münasibətində olduğu, eləcə də rəhbərlik etdiyi cəmiyyətlərdə işləyən ayrı-ayrı şəxslərin adlarına guya bağ evinin alınması, mənzil təmiri, torpaq alınması və bu kimi digər təyinatlarla rəsmiləşdirilməsinə nail olmuş, daha sonra qeyd olunan kredit müqavilələri əsasında banka guya külli miqdarda kredit borcu olduğu görüntüsünü yaradaraq bir neçə dəfə restrukturizasiya (kreditin və ya onun ödənilməsi şərtlərinin dəyişdirilməsi) etdirməklə mənimsədiyi 13 milyon 962 min manat pul vəsaitini Səlim Krimanla öz aralarında bölüb.

Ç.Cəlilovun qeyd edilən kredit məbləğlərini bankın vəzifəli şəxsləri ilə əlbir olaraq öz qulluq mövqeyindən istifadə etməklə təyinatından yayındırmaqla şəxsi ehtiyaclarına xərcləməsinə şübhələr üçün əsaslar yarandığından ona Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2 (külli miqdarda mənimsəmə və ya israf etmə, yeni təqsirkara etibar edilməsi özgə əmlakını talama) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə ittiham elan olunmaqla barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Elan

Hacıyev Nəriman oğluna məxsus Ağdaş rayonu Ağcaş kəndində yerləşən torpaq sahələrinə aid RX-0180626 və RX-0151966 sayılı çıxarışlar itdiyi üçün etibarsız sayılır.

1 manatlıq plastmas qablar - bəs sağlamlıq?

Eyyub Hüseyinov: “Bunlar vaxtı keçmiş, keyfiyyətsiz mallardır və insan həyatı üçün təhlükəlidir”

Çoxlarımız məişətdə plastmas mətbəx qabları, çörək qabı, stəkan, nəlbəki, təmizləyici vasitələr, kosmetika, ətir, sap və s. istifadə edirik. Bu tip malları mağazalarda nə qədər istəsəniz tapa bilərsiniz. Hamısının qiyməti isə standart - bir manatdır. Bəs bir manatlıq plastik məhsulun keyfiyyətinə nə dərəcədə əmin olmaq olar? Bu qablar, kosmetik vasitələr, yuyucu tozlar nədən hazırlanır, maya dəyəri nə qədərdir ki, onlar bir manata satılır?

Suallarımıza cavab tapmaq üçün «Həzi Aslanov» metro stansiyası yaxınlığında yerləşən mağazalardan birinə baş çəkdik. Elə mağazanın şüarı da “Nə alırsan al, bir manat” idi. Bu sərəlövhə isə yoldan ötən insanların diqqətini cəlb etməyə bilməzdi. Mağazaya daxil olduqda alıcı əlindən tərpənmək olmurdu. Kimisi qab-qacaq alır, kimisi kosmetik vasitələr alır. Kosmetik vasitələrin və qabların demək olar ki, hamısı Çin istehsalıdır. Bəzilərinde isə nə istehsal yeri yazılmışdı, nə də ki yararlılıq müddəti... Adət etdiyimiz gözəl qoxulu kosmetik vasitələrə burada rast gəlmək mümkün deyil. Onları açib iylədikdə, sanki rezin iyini xatırladan qəribə bir qoxu gəlirdi. Elə bu qoxudan da məhsulun nə dərəcədə keyfiyyətli olduğunu anlamaq mümkündür.

Qeyd edək ki, bu cür mağaza «Nərimanov» metro stansiyası yaxınlığında da var. İlk baxışda alıcılar “necə də ucuzluqdur” deyib heyrtlənsələr də, əslində burada da aldadıcı məqamlar var. Məsələn, bir çörək qabı da 1 manatdır, diş çöpü, şam, zibil torbası da. Halbuki diş çöpünü digər mağazalardan 50 qəpiyə, şamı 30 qəpiyə də almaq olar.

Satıcıdan hər şeyi bir manata satmaqla əslində zərəre işləyib-ışləmədiyini soruşduqda, o, bunun əksi olduğunu dedi. Satıcının sözlərinə görə, məhsullar Çindən gəlir və hər həftə yenilənir: “Alıcılarımız çoxdur. Malı getiririk, 3-4 günə mağaza artıq boşalır. Buna görə də bizə demək olar ki, iki gündən bir yeni mallar gəlir. Burada satılanlar hər evə lazımlı, mətbəxdə işlədilən qablardır. Elə daha çox alınan nə dərəcədə keyfiyyətli olduğunu anlamaq mümkündür.”

Qeyd edək ki, bu cür mağaza «Nərimanov» metro stansiyası yaxınlığında da var. İlk baxışda alıcılar “necə də ucuzluqdur” deyib heyrtlənsələr də, əslində burada da aldadıcı məqamlar var. Məsələn, bir çörək qabı da 1 manatdır, diş çöpü, şam, zibil torbası da. Halbuki diş çöpünü digər mağazalardan 50 qəpiyə, şamı 30 qəpiyə də almaq olar.

ci sertifikat göstərmədi, ancaq alıcıların da keyfiyyətdən narazı olmadığını dedi: “Keyfiyyətsiz mallar olsaydı bu qədər alıcı olmazdı. Biz alıcılardan hansısa şikayət almamışıq”.

Qeyd edək ki, əslində Türkiyə və Rusiya istehsalı olan yuyucu vasitələr, şampunlar, duş gəllərinin də saxta olduğunu elə qablaşmasına baxdıqda anlamaq mümkündür. Əksər mağazalarda 3 manat 80 qəpiyə satılan bir şampun necə ola bilər ki, burada 1 manatla satılsın?! Etiketlərində Avropa ölkələrində istehsal edildiyi göstərilən kosmetik məhsulların çoxunun üzərindəki göstəricilər kimi, tərkibi də saxtadır. Bu məhsullar əsasən Çində istehsal edilir və Azərbaycanda etiketləşdirilir. Buna görə də bu məmulatların üzərində istehsal tarixi və yararlılıq müddəti göstərilir...

Ekspertlər saxta çini qabların da təhlükə mənbəyi olduğunu bildirirlər. Ucuz Çin qabları özündə zərərli maddələri cəmləyib. Qabların üzərinə qeyri-sabit, səlisiz vurulmuş şəkil təhlükədən xəbər verə bilər. Çünki şəkil çəkiləndən sonra boşqablar digər istehsal prosesindən keçmir. Bunu qabların üzərindəki şəkillərin silinməsi də təsdiqləyir.

□ Günel MANAFLI
Fotolar müəllifindir

Bakıya qar gələcəkmihava proqnozu

Gülşad Məmmədova: “Yağıntılı və dumanlı hava müşahidə edilsə də, yaxın günlərdə qar yağmayacaq”

Yeni il ərəfəsində hər kəs ətraf mühitin ağ qara bürünməsinə arzulasa da, bu, paytaxtda baş vermədi. Yanvar ayı gələr-gəlməz havalər soyusa da, qar havası yoxdur deyə bilirik. Yalnızca yanvar ayının 1-dən 2-si səhərdə ölkə ərazisində bəzi yerlərdə yağış, dağlıq ərazilərdə qar yağıb, şimal, şimal-qərb küləyi əsib. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinin məlumatına görə, düşən yağının miqdarı Şahdağda 18, Oğuz 16, Qəbələ 15, Mingəçevir 14, Ordubad 14, Zaqatala 12, Bərdə 8, Zərdab 7, Xınalıq 6 mm olub. Qar örtüyünün hündürlüyü Şahdağda 25, Xətəmdə 25, Qırızda 12, Xınalıqda 10, Daşkəsəndə 4, Gədəbəyde 5 sm təşkil edib.

Bölgələrdə qar olsa da, paytaxtda yaxın günlərdə qar gözlənilmir. Bunu Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun direktor müavini Gülşad Məmmədova “Yeni Müsavat”-a açıqlamasında bildirdi. G. Məmmədovanın sözlərinə görə, yağıntılı və dumanlı hava müşahidə ediləcək: “Hava şəraiti yanvar ayının 2-də qeyri-sabit keçdi. Əksər rayonlarda yağış yağdı. Dağətəyi rayonlarda da qar yağdı. Yağın qar nəticəsində qar örtüyü əmələ gəlmişdi. Lakin yanvarın 3-ü və 4-də havanın əsasən yağmursuz və sabit keçəcəyi gözlənilir. Bəzi yerlərdə duman olacağı da istisna olunmur. Mülayim cənub qərb küləklərində üstünlük müşahidə olunacaq. Yaxın üç gün ərzində Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, ararib tutulacağı gözlənilir. Gecə və səhər saatlarında isə bəzi yerlərdə çiskinli yağış yağacağı ehtimal olunur. Mülayim cənub qərb küləyi şimal qərb küləyi ilə əvəz olunacaq. Havanın temperaturu gündüz müsbət 8-10, gecə isə 4-6 dərəcə arasında dəyişəcək. Hələ ki, yaxın 2-3 gün ərzində Bakıda qar yağacağı ehtimal olunmur.”

□ GÜNEL

Cümə söhbətləri

B ismilləhir-Rahmə-nir-Rahim!
Dövrümüzün ən mühüm mövzularından biri - lazadlıq» kimi bir məfhumun mahiyyətini anlamaq, bu anlayışda nəyin ehtiva olunduğunu başa düşməkdir. Bu anlayış bütün dövrlər və zamanlar üçün aktual olmuşdur, bəşəriyyətin bir çox böyük aydınları bu anlayışın açıqlamasına bütün ömrlərini həsr etmişdir, misilsiz qəhrəmanlar bu anlayışa görə həyatlarını belə, qurban vermişlər.

Azadlığın fitri cazibəsi

Qeyd etmək lazımdır ki, "azadlıq" kimi heç bir sözlərin diqqət mərkəzində olmamışdır. Bu sözün özünəməxsus daxili cazibəsi vardır ki, insanları böyük işlər görməyə təşviq edir. Eyni zamanda heç bir anlayışa bunun qədər müxtəlif yozumlar verilməmişdir. Hər öz dünyagörüşündən, əqidəsindən asılı olaraq, "azadlıq" anlayışını müvafiq mənə ilə doldurmağa cəhd etmişdir.

İnsan daxilən, fitrətən azadlığa meyillidir, azad olmaq istəyir. Və bir sıra nəzəriyyəçilər öz baxışlarını məhz bu fenomen üzərində qurmuşlar. Nəticədə ona yetişmişlər ki, hər nə insanı azad edir - yaxşı, hər nə ki, onun azadlığını məhdudlaşdırır - mənfəi bir şeydir. Sonradan bu müqəddimə əsasında milyonlar birləşdirən məfkurələr yaranmışdır. Əlbəttə, bu məfkurələr nəticədə ya kağız üzərində qalmış, ya da ki, öz müəlliflərinin gözlemədiyi səmtlərə gedib çıxmışlar.

Beləliklə, azadlıq anlayışına ən ifrat yanaşmanın müəllifləri hesab edir ki, insanın hər nə istəyi varsa, onu yerinə yetirmək imkanına azadlıq deyilir. Bu halda insan üçün heç bir məhdudiyyət qoyulmamalıdır. Buna əks konsepsiyaların tərəfdarları isə insanın iradə azadlığını toplumun ixtiyarına verir. Yeni insanın topluma, cəmiyyətə, mühitə tabe olmağını önə çəkir, onun şəxsi azadlığına isə bu prizmadan yanaşır. Yaxın keçmişimizdə tarixin arxivinə göndərilmiş Sovet dövrünə xas reallıq - məhz bu tipli konsepsiyadan qaynaqlanırdı.

Əlbəttə, burada "mütləq azadlıq» doktrinasına da toxunmalıyıq. Buna bəzən "bioloji azadlıq» da deyilir. Bu halda insanın iradə ifadəsi qətiyyənlə heç bir çərçivə qəbul etmir. İnsan nə istəyirsə - edir, heç kəs ona heç bir məhdudiyyət qoya bilməz. Qeyd olunmalıdır ki, heç bir nor-

Azadlıq və bəndəlik: paradoksmu?!

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İcraşəhər Cümə məscidinin imam-camiatı

müqəddiməsi mənafe nəzəriyyəsinə qaynaqlanırdı. Hər nə ki, insanın və ümumilikdə toplumun mənafeinə xidmət edir - insan bu mövzularda azadlıq. Bura qədər çox və ya az misildə hamı ümumi məxrəcə gəlir, İslamın bu doktrinal nəzərini qəbul edir. Əsas ixtilaf bundan sonra başlayır - nəyin mənafe hesab edilməsi mövzusunda.

Mənafe fəlsəfəsi

Mənafe fəlsəfəsinin bazisində isə insanın yaradılışı və mövcudluğu missiyasının aydınlaşdırılmasıdır. İlk sual ki, burada meydana çıxır: insan üçün insan deyil, sadəcə, "azadlıq"larını ödəmək vasitəsidir.

İfratçılar və təfritçilər

Beləliklə, azadlığa baxışın ifrat və təfritinə nəzər saldıqda, görürük ki, təfritçilər insanın azadlığını ona fərd olaraq toplumun müəyyən etdiyi vəzifələri yerinə yetirməkdə görürlər, ifratçılar isə insana, ümumiyyətlə, hər hansı bir çərçivənin qoyulmasını qeyri-məqbul hesab edirlər. Onların nəzərində, insanın iradəsinə heç bir şey hüdudlandırma bilməz.

Amma insan yaradılarkən, onun fitrətinə azadlıq hissi ilə yanaşı, dağdıcılıqdan qorunma hissi də qoyulmuşdur. İnsanın şüuru ona diktə edir ki, əgər onun və digərlərinin azadlığı heç bir şeylə məhdudlaşdırılmazsa, bunun nəticəsi çox acınacaqlı olar. Bu hiss də müəyyən mənada qoruyuculuq funksiyasını yerinə yetirir.

İslamın azadlıq konsepsiyası bu nəzəriyyələrin orta həddini özündə ehtiva edir. Ümumi halda azadlığın zəruri və kafi şərti o hesab edilir ki, insanın əqli, şüuru onun iradəsinə idarə edir, iradəsinə rəhbərlik edir. Yeni bu şərtlər daxilində azadlığın necəliyinə yaxınlaşmaq olar. Əks təqdirdə, bu azadlıq deyil, nə isə tamam başqa bir şey olacaqdır.

İslamın azadlıqla bağlı ikinci

Tutaq ki, kimsə iddia edə bilər: bəs insan özü düşüncü-düşünüb-düşünüb, özü üçün mənafe prerogativləri müəyyənləşdirir, nəyin mühüm, nəyin əhəmiyyətli olduğunu müəyyən edə bilər. Yaxşı, fərz edək ki, bu fikri qəbul edirik. Amma bu halda öncə gərək baxaq ki, insanın dünyaya gəlişi və dünyadan gətməsi kimi əsas, ən tələyüklü məsələlərdə azadlığı varmı, sərbəst müəyyən etmə imkanı varmı? Əgər varsa, demək insan öz yaradılışını da, təbii yolla əcalinin yetişməsinə də özü müəyyən edir və bu kontekstdə onun digər məsələlərdə özü üçün prioritetlər müəyyən etməsi məntiqli və sistemli bir məsələ olardı.

Təbii ki, ümumi məlumdur: insanın yaradılışı və təbii ölümü onun ixtiyarından kənarıdır. Demək, hansısa kənar bir qüvvə var ki, onun bu əsas məsələlərini tənzimləyir. Bu anlamın ardınca o məsələ gəlir ki, insanı yarıdan qüvvə onun üçün vacib və ikinci dərəcəli mövzuları müəyyən etmişdir, insan düzgün təlimlə silahlandırılıb, ona zəruri bilgiləri təqdim edib, onun üçün vəzifə müəyyən etmişdir?

Burada ikinci mühüm möv-

zu açılır ki, birincinin məntiqi davamıdır. İnsan əgər özü yaranmayıbsa, onu yaradan qüvvəyə müəyyən məlumatlar üçün mürciət etməlidirmi, yoxsa özü çalışıb-vuruşub bütün məsələlərə təcürbi-empirik yolla gəlməlidir?

Allahın Xaliq və Rəbb sifətləri

Əlbəttə, bütün insanlar bu və ya digər dərəcədə qəbul edir ki, onların yaradılışı kənar amillərin iradəsindən asılıdır. Hətta ateistlər də heç bir alternativ nəzər ortalığa qoymamış, sadəcə inkarçılıqla kifayətlənmişlər. Heç kəs iddia edə bilməz ki, özü özünü dünyaya gətirmişdir. Ümumilikdə kulli olaraq, insan-

caqdır. İnsan deyəcək, baxım görüm filan məsələyə dair mənim Rəbbim nə buyurmuşdur. Və Rəbbinin buyurduqlarına uyğun hərəkət etməyə çalışacaqdır.

İnsanın kamalı - şüurlu seçimindədir

Buradan aydın olur ki, insanlar həyatda hərəkət etmə baxımından iki növə bölünür. Birinci qrup Xaliqi qəbul edir və bunların içərisində elələri də olur ki, müəyyən günlər "öz borcunu» da verməyə meyillidir. Əsasən həftədə bir dəfə - bəzi müsəlmanlar cümə günü, yəhudilər şənbə günü, xaçpərəstlər bazar günü müvafiq olaraq məscidə, sinaqoqa, kilsəyə

radan belə bir nəticə alınır ki, azadlığın realizəsi bəndəlik fəlsəfəsini anlayıb, ona riayət etməkdən keçir.

Qeyd etdik ki, azadlıq bir nemətdir ki, insanın mənafeinin diktə etməsi vasitəsilə nemətliyyə yetişir. Yeni yalnız o zaman azadlıq qiymətlidir ki, insanın özünün və toplumun, bəşəriyyətin həqiqi mənafeinə xidmət etsin. İnsan istəsə özünü öldürsün, digərinə ziyan yetirsin - bu, onun azadlığının təzahürü deyil.

Yeni bir müstəvi ki, azadlıq bəhsinə aid olur - ədl və zülm sistemidir. Hər bir şey ki, İlahi dəyərlər sistemində öz yerindədir - ədl, bunun ziddindərsə - zülm olur. Demək, insanın azad-

gedir, bir müddət ibadətə keçirlər. Amma məsciddən, kilsədən, sinaqoqdan bayıra çıxdıqda, vəzifəsinə bitmiş hesab edir. Gündəlik həyatında onun inancının elə bir təsiri olmur.

Məsələnin fəlsəfəsinə vardığımızda görürük ki, insanın digər yaranmışlardan fərqi elə məhz bundadır: Rəbbinin dediyini etməkdə. Daş, dəmir, quş, balıq, heyvan, dağ, dəniz - hər bir yaranmış Xaliqin ona verdiyi dərəcədə bulunur. Daşın kamalı daşlığındadır, yarpağın kamalı yarpaqlığındadır. Bir insandır ki, azadlıq almışdır həqiqi kamala yetişmək üçün. İradəsini şüuruna tabe edib, haqqı axtarıb, kamalı müəyyən edib həmin kamala can atmaq üçün.

İnsan - yeganə məxluqdur ki, Allahın yer üzündə nümayəndəsidir, xəlifəsidir və bu baxımdan ən ali məxluqdur, ən əhəmiyyət kəsb edən, qiymətli bir varlıqdır. Aləmlərin Rəbbi insanı çox gözəl bir adla ünvanlayır: "əhsənül məxluqin"; yeni məxluqların, xələf olunanların ən gözəli. Çünki insanı xələf edən sonra, yaradan Rəbbi öz gözəl adlarından ona öyrədir. Allah "əhsənül-xəliqin"dir - xəliqlərin ən gözəli. Nə mübarək və əzəmətlidir o Allah ki, "əhsənül-məxluqin"i yaradıb. Xələf olunanların ən əlisini yaradan, yarada bilənlərin ən əlisidir.

Niyə insana belə bir ad verilir? Çünki, insan o biri varlıqlardan fərqli olaraq, quşdan, heyvandan, amöbdən, daşdan, dəmirdən və başqa məxluqlardan və başqa yaradılmışlardan fərqli olaraq - mükəlləfdir. Bu, nədir? İnsanın məsuliyyəti var, insan cavab verəcək. İnsanın üzərində vəzifə var, insanın iradəsi var, insanın ixtiyarı var, insanın seçim qabiliyyəti var, insanın azadlığı var. Ona görə insan "əhsənül-məxluqin"dir.

Azadlıq və bəndəlik: paradoksmu?

İnsanın azadlığı var. Rəbbini qəbul edib, onun deyidiyi yolla gətsin. Azadlıq nədir? Azadlıq - İlahi bir hökmdür. Azadlıq, hürriyyət bir nemətdir ki, onu Allah Təala Öz bəndəsinə verir. Bu-

lğu, ədlə həmahəng olan yerdedir. Beləliklə, pis əməl sahibi əslində azad deyildir. Ədl müstəvisində insanın azadlığı özünə də, sosisumun digər üzvlərinə də yalnız fayda verə bilər. Əks təqdirdə, insan zülm etmiş olur.

Öncə bir nöqtəyə də toxunduq ki, azadlıq yalnız bəndəlik müstəvisində ola bilər. İlk baxışda paradoksal bir tezisdir: bəndəlik və azadlıq. Amma mahiyyətcə, insanın həqiqi azadlığının kamala tapınmağı ilə olduğu nəzərə alsaq, heç bir paradoksun olmadığını görürük. Görürük ki, özlərini azad hesab edənlərin çoxu, əslində öz komplekslərinin, bütənlərinin, stereotiplərin köləsidir, həqiqətdə azad deyillər. Amma Allaha bəndəlik edən - sözün əsl mənasında azaddır. Çünki bütün işlərində ən düzgün, ən kamil seçim edir. Seçimin düzgünlüyü onun azadlığını şərtləndirir, səhv və əzmalardan, zillətlərdən düşməkdən, zülmə boyun əyməkdən siqortalayan amil olaraq onun durumunu təsdiqləyir.

İnsanın Allahın bəndəsi olaraq yerinə yetirdiyi bütün əməllər - ibadətdir. Əgər insan Allaha yaxınlaşmaq qəsdilə hərəkət etsə, nə edirsə-etsin - ibadətdən sayılacaq. Çünki, yaradılışının fəlsəfəsinə uyğun davranmış olur.

Hər məxluqun bir kamalı var. Torpaqdan, sudan, amöbdən tutmuş balinalaraq. Bunların arasında seçim qabiliyyətinə malik olan yeganə insandır ki, kamalı ibadətdədir, yeni həyatını Allah dediyi kimi yaşamaqdadır. Allah Təala bütün insanları yaradılışının fəlsəfəsinə vəzifə verib, həqiqi azad olanlardan qərar versin!

Allahım! İnsanları lənətlilik iblisin məkrindən xilas et!

Allahım, bütün bəşəri azadlələrdən qərar ver!

Allahım, zülmün, komplekslərin buxovlarını insanlardan uzaqlaşdır!

Allahım, iman əhlini Peyğəmbər (s) və Əhli-Beyti (ə) məşhur et!

Allahım, 12-ci İmam - Həzrət Mehdi Sahib-əz-Zamanın (ə.f.) zühurunu təcili et! AMİN!

MUSAVAT

Son səhifə

N 1 (6890) 5 yanvar 2018

Trampın əcaib saç düzümünün sirri açıldı

ABŞ prezidenti Donald Trampın qeyri-adi saç düzümünün səbəbi bəlli olub. Bu, onun saç əkdirməsi ilə bağlıdır. Bu barədə jurnalist Maykl Vulf İvanka Trampın "Od və qəzəb: Trampın Ağ Evi daxildən" adlı kitabına istinadla yazıb. Kitabdan seçmələri "The New York Post" qəzeti yayıb: "O, tez-tez dostlarına bu sualın texniki tərəfləri barədə danışdı. Saç əkdirilməsindən sonra onun başının ortası tamamilə keçəl, yanları isə saçla örtülmüşdü. Bu telləri ona görə başın hər tərəfindən ortaya doğru darayır və sonradan gələcək üstünü hamarlayırlar ki, keçəl olduğu bilinməsin"- bunu Vulf yazıb.

"Saçın rənginə gəlin, İvanka bununla bağlı da gülməli bir hekayə danışır. Bunun səbəbi də Just for Men adlı vasitədir. Onu saçında nə qədər çox saxlayırsansa, bir o qədər tünd rəng alınır. Amma Trampın səbirsizliyi ucubətindən hər dəfə belə çəhrayı rəng ortaya çıxır". Nəşr yazır ki, Trampın keçəlləşməyə qarşı istifadə etdiyi tibbi üsul geniş yayılıb. Həmin üsula əsasən, başın keçəlləşən hissəsi dartılır və ora daha çox tük əkilir.

İdeal münasibətin sirri

Psixoloqlar hesab edirlər ki, müntəzəm görüş və cinsi münasibət yeni başlayan romantik münasibətləri zədələyə bilər. Bu haqda "Daily Mail" xəbər verib. Yazar Skot Kerol və Nyu-York Universitetinin psixoloq alimi Set Meyers əmindirlər ki, yenidən bir-birinə aşiq olmuş cütlük həftədə cəmi 2 dəfə bir-birini görməli və həftədə 1 dəfə cinsi münasibət qurmaldır.

Bu işə münasibətləri daha dinc və tərəvətli saxlamağa yardım edir. Əks halda münasibətlərdəki romantizm olduqca tez yox olur. Cütlüklərin bir-birini tükətməsi və bir-birinə maraqlı gəlməməsi də münasibətləri baltalayır. Bu səbəbdən də daha az görüş sözün bütün məna-

larında cütlük arasındakı romantizmə müsbət təsir göstərir. Amma psixoloqlar təəssüf edir ki, günümüzdəki münasibətlərdə gənclər bu məsləhətə riayət

etmir və bir-birini tezliklə tükəndirir. Bu da uzunmüddətli sevginin olmaması, bunun ailə ilə yekunlaşmamasına gətirib çıxarır.

Əkiz olsalar da.... ayrı-ayrı illərdə doğuldular

Amerika Birləşmiş Ştatlarında əkizlər ayrı-ayrı illərdə dünyaya gəlirlər. Belə ki, onlardan birincisi 2017-ci ilin sonunda, o biri isə 2018-ci ilin ilk dəqiqələrində doğulub. Onların dünyaya gəlmə vaxtları arasında 10 dəqiqə fərq olub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, əkizlər Arizona ştatındakı xəstəxanada dünyaya gəlirlər. Birinci körpə - Soyer dekabrın 31-də, 23.51 radələrində, onun qardaşı Everett isə bacısından 10 dəqiqə sonra, yeni ilin ilk dəqiqəsində doğulub. Əkizlərin atası isə zarafatla deyib ki, uşaqlar artıq əkiz sayılırlar. Birinci dünyaya gələn uşağı ikinci üzərində hər zaman böyük qardaş ədası nümayiş etdirəcək. Analoji hal bir il öncə San Diego ştatında da yaşanmışdı. Yerli xəstəxanada dünyaya gələn əkiz qızların dünyaya gəlmə vaxtları arasında 4 dəqiqə olub. Onlardan biri 31 dekabrda 12-yə qalmış 1 dəqiqə, o biri isə saat 1-ə işləmiş 3 dəqiqə dünyaya gəlib.

Ördəyi marixuana ilə yedikləri üçün zəhərləndilər

Çexiyanın Vratimov şəhərində 7 nəfərlik bir ailə "marixuanalı ördək" yəyəndən sonra zəhərlənib. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, evin xanımı yeməyi hazırlayanda marixuananı ördəyin üstünə vurulan qarışıqla səhv salıb. Mayoran adlanan bu qarışım xarici görünüşünə görə marixuanaya bənzəyir. Yaşlı ev sahibəsinin də onları qarışdırması təbii olub. Ördək əti yeyən ailə üzvləri isə bundan sonra ürəkbulanmadan, baş və qarın ağrısından şikayətləniblər. Onları dərhal xəstəxanaya çatdırıblar. Zəhərlənmədən ancaq ailənin ən yaşlı üzvü qurtula bilib. Buna səbəb isə onun marixuanadan müalicəvi məqsədlərlə istifadə etməsi olub. Polis qanunsuz narkotik istifadəsi və yayılması ilə bağlı cinayət işi qaldırıb.

QOÇ - Perspektivlərini reallaşdırmaqda tənbellik edirsiniz, sizə lazım olan bütün gedişləri bildiyiniz halda fəaliyyət göstərmirsiniz. Sonra başqalarında günah görmək üçün münasib addım atın.

BUĞA - Çoxdan bəri donub qalmış planlarınızı dirçəltmək üçün bəzi şəxslərə müraciət etməyiniz böyük səmərə verə bilər. Saat 14-dən sonra şəxsi büdcənizi artırmağa şanslı olacaqsınız.

ƏKİZLƏR - İxtiyarınıza elə bir gün verilib ki, yalnız öz gücünüze güvənməlisiniz. Kənar müdaxilə və məsləhətlər önəmli deyil. Günün ikinci yarısını bütünlüklə sevgiyə həsr edin.

XƏRÇƏNG - Müntəzəm surətdə təmasda olduğunuz adamların obyektiv rəyləri ilə həmsəhəməyə çalışın. Məsləhət almaq ayıb iş deyil. Onu da nəzərə alın ki, bu təqvim qazanc üçün çox səmərəlidir.

ŞİR - Əvvəlki günlərdən fərqli olaraq bu ərafədə rahatlıq əldə edəcəksiniz. Hər hansı konfliktlə üzləşmə ehtimalınız da yoxdur. Sağlamlıqla bağlı sıxıntılarınız kifayət qədər səngiyəcək.

QIZ - Ay bürcünüzdə olduğundan yersiz risk etməyin. Əgər haqlısınızsa, bunu gec-tez hamı biləcək. Saat 17-dən sonra şəxsi işlərinizdə böyük dönüş gözlənilir. Təşəbbüskar özünüz olun.

TƏRƏZİ - Yeni ideyalarınızı reallaşdırmağı bacarsanız, uğurlarınız daha da yaxınlaşacaq. Yeganə narahatçılığınız şəhətlə bağlı ola bilər. Günün ikinci yarısını sövdələşmələrə həsr edin.

ƏQRƏB - Maraqlı görüşlər yolunuzu gözləyir. Güman ki, sizi böhranlı vəziyyətdən çıxara bilən insanlarla qarşılaşacaqsınız. Amma belə məqamlarda təmkinli olun ki, sonda gülə biləsiniz.

OXATAN - Səhər saatlarında qeyri-ciddi adamların xoşagəlməz rəftarı ilə üzləşə bilərsiniz. Çalışın ki, belə amillər ovqatınızı korlamasın. Nahardan sonra işləriniz qaydasında gedəcək.

OĞLAQ - İşgüzar və riskli sövdələşmələrdə iştirakınızı təxirə salmağa çalışın. Çünki ixtiyarınızda olan bu tarix deyilən məsələlər üçün önəmli deyil. Amma səfər və səyahətlər üçün uğurlu vaxtdır.

SUTÖKƏN - Günün ümumi mənzərəsi gərgin olsa da, bunun qarşısını ala bilərsiniz. İlk növbədə səbr nümayiş etdirin və imkan daxilində müqəddəs ziyarətgahlarımızdan birinə üz tutun.

BALIQLAR - Əsas diqqətinizi fəaliyyət istiqamətinə yönəldin. Qarşılıqlı münasibətlərdə, alış-veriş məsələlərində isə hansısa müvəffəqiyyət gözlənilir. Axşam bütün risklərdən uzaq olun.

Qoroskop

(5 yanvar)

Səbuhi Rəhimli

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İndoneziyalı kişi 147 yaşını qeyd etdi

İndoneziyalı Saparman Sodimeco planetin ən yaşlı sakini sayılır. O, 31 dekabrda 147 yaşını qeyd edib. Uzunömürlü kişinin sənədlərində qeyd olunub ki, o, 1870-ci ildə, 31 dekabrda dünyaya gəlib. O, öz ad gününü qohumları ilə birgə Yava adasında qeyd edib. Artan yaşına baxmayaraq, kişi sərbəst hərəkət edə bilər. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, Sodimeco 9 bacı-qardaşını basdırıb, bundan başqa, dörd arvad yola salıb. Maraqlı burasındadır ki, Sodimeconun övladlarından sağ qalan yoxdur. Amma o, nəvə və kötücələri ilə əhatə olunub.

Rəsmi şəkildə dünyanın ən yaşlı insanı İsrail vətəndaşı İsrail Kristal sayılır. Belə ki, o, 113 yaşındadır və rəsmi sənədlərdə də bu, təsdiqlənib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU
Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.